

A BIZOTTSÁG (EU) 2024/539 AJÁNLÁSA

(2024. február 6.)

a gigabites konnektivitás szabályozás révén történő előmozdításáról

(az értesítés a C(2024) 523. számú dokumentummal történt)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 292. cikkére,

mivel:

- (1) A gigabites konnektivitás rendelkezésre állása a digitális átállás egyik alapvető építőeleme, ezért a digitális iránytűről szóló közleményben ⁽¹⁾ és az (EU) 2022/2481 európai parlamenti és tanácsi határozatban ⁽²⁾ meghatározottak szerint a 2030-ig szóló uniós digitális jövőkép élvonalában van.
- (2) A három másik általános célkitűzésen (a verseny, a belső piac és a végfelhasználói érdekek előmozdítása) túlmenően az (EU) 2018/1972 európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽³⁾ arra törekszik, hogy előmozdítsa a konnektivitást és az Unió valamennyi polgára és vállalkozása számára a rendkívül nagy kapacitású hálózatokhoz (VHCN) ⁽⁴⁾ való hozzáférést, valamint azok használatát. Ezek a rendkívül nagy kapacitású hálózatok magukban foglalják a helyhez kötött, a mobil- és a vezeték nélküli hálózatokat. Az innovatív szolgáltatások fejlesztését előmozdító új, rendkívül nagy kapacitású hálózatokba történő beruházások megfelelő ösztönzői várhatóan fokozni fogják az Unió nemzetközi versenyképességét, miközben előnyöket biztosítanak az uniós fogyasztók és vállalkozások számára. Éppen ezért alapvető fontosságú ezen új, rendkívül nagy kapacitású hálózatok fejlesztésében a fenntartható beruházások megfelelően kialakított és kiszámítható keretszabályozás révén történő előmozdítása.
- (3) Az elmúlt években számos elektronikus hírközlési piacon erős verseny volt tapasztalható. Ez lehetővé tette az előzetes beavatkozás mértékének további csökkentését ⁽⁵⁾, amint azt az (EU) 2020/2245 bizottsági ajánlás ⁽⁶⁾ tükrözi. Ez az ajánlás kiegészíti az (EU) 2018/1972 irányelvre vonatkozó egyéb iránymutatási forrásokat ⁽⁷⁾, és célja az elektronikus hírközlő hálózatok és szolgáltatások uniós belső piacának előmozdítása. Ezt olyan következetes szabályozási megközelítésekkel kívánja elérni, amelyek a hatékony verseny fenntartása és biztosítása mellett kedveznek a rendkívül nagy kapacitású hálózatokba történő beruházásoknak. A különböző tagállamok nemzeti szabályozó hatóságai által alkalmazott szabályozási megközelítések közötti összhang alapvető fontossággal bír mind a belső piac torzulásainak elkerülése, mind a vállalkozások – különösen a hálózatkiépítésbe beruházó vállalkozások – számára biztosított jogbiztonság megteremtése szempontjából. Ezért helyénvaló iránymutatást adni a nemzeti szabályozó hatóságoknak a következő célokból: i. a szabályozási megközelítések közötti nem megfelelő eltérések megelőzése; ii. a szűk keresztmetszetre összpontosító szabályozás ösztönzése; és iii. a szabályozási kötelezettségek enyhítése vagy teljes feloldása, amennyiben a piaci fejlemények ezt indokolják. E három célt úgy kell elérni, hogy a nemzeti szabályozó hatóságok kellőképpen figyelembe vehessék a nemzeti körülményeket a megfelelő korrekciós intézkedések kialakítása során azokban az esetekben, amikor ilyen szabályozásra továbbra is szükség van.

⁽¹⁾ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Digitális iránytű 2030-ig: a digitális évtized megvalósításának európai módja, COM(2021) 118 final/2, 2021.3.9.

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/2481 határozata (2022. december 14.) a Digitális évtized 2030 szakpolitikai program létrehozásáról (HL L 323., 2022.12.19., 4. o.).

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1972 irányelve (2018. december 11.) az Európai Elektronikus Hírközlési Kódex létrehozásáról (HL L 321., 2018.12.17., 36. o.).

⁽⁴⁾ Az (EU) 2018/1972 irányelv 2. cikkének 2. pontjában szereplő fogalom meghatározás szerint.

⁽⁵⁾ 2003-ban még 18 piacot, ma már csak 2 piacot tekintenek uniós szinten olyan piacnak, amely indokolttá teszi szabályozási kötelezettségek előírását.

⁽⁶⁾ A Bizottság (EU) 2020/2245 ajánlása (2020. december 18.) az Európai Elektronikus Hírközlési Kódex létrehozásáról szóló (EU) 2018/1972 európai parlamenti és tanácsi irányelv alapján előzetes szabályozás alá vonható érintett elektronikus hírközlési ágazatbeli termék- és szolgáltatási piacokról (HL L 439., 2020.12.29., 23. o.).

⁽⁷⁾ A Bizottság (EU) 2020/2245 ajánlása, a Bizottság közleménye az elektronikus hírközlési hálózatok és szolgáltatások uniós keretszabályozása szerinti piacelemzésről és a jelentős piaci erő e keretszabályozás szerinti meghatározásáról szóló iránymutatásokról (HL C 159., 2018.5.7., 1. o., 67. és 68. pont), az Európai Elektronikus Hírközlési Szabályozók Testületének (BEREC) iránymutatása.

- (4) A szabályozás kiszámíthatóságának megvalósítása elengedhetetlen a rendkívül nagy kapacitású hálózatokba irányuló hatékony beruházások és innováció előmozdításához. A hosszabb távon következetes és állandó szabályozás kulcsfontosságú annak érdekében, hogy a beruházók biztonsággal alakíthassák ki fenntartható üzleti terveiket. A szükséges kiszámíthatóság hosszabb távon (azaz egy adott piaci felülvizsgálat által lefedett időtartamon túl) történő biztosítása érdekében a nemzeti szabályozó hatóságoknak az (EU) 2018/1972 irányelv szerinti korrekciós szabályozási intézkedések bevezetésekor a lehető legegyszerűbben tisztázniuk kell, hogy a piaci körülmények előre látható változásai milyen hatást gyakorolhatnak az érintett korrekciós intézkedésekre.
- (5) Ezen ajánlás célja – az (EU) 2018/1972 irányelv 3. cikkének (2) bekezdésében meghatározott általános célkitűzésekkel összhangban – a következőkhöz szükséges szabályozási feltételek javítása:
- a) a konnektivitásnak, valamint a rendkívül nagy kapacitású hálózatokhoz (VHCN) való hozzáférésnek és azok használatának előmozdítása;
 - b) a hatékony verseny előmozdítása;
 - c) hozzájárulás az elektronikus hírközlő hálózatok és az elektronikus hírközlési szolgáltatások belső piacának fejlődéséhez;
 - d) az uniós polgárok érdekeinek előmozdítása.
 - e) Célja egyúttal a jogbiztonság és a szabályozás kiszámíthatóságának növelése a rendkívül nagy kapacitású hálózatokra irányuló beruházások hosszú távú jellegére tekintettel.
- (6) Ezen ajánlás hatálya az (EU) 2018/1972 irányelv 64. és 67. cikke szerint elvégzett piacelemzési eljárás eredményeképpen jelentős piaci erővel rendelkezőként azonosított szolgáltatókkal szemben alkalmazandó szabályozási kötelezettségekre terjed ki. Az elektronikus hírközlési piacokon a verseny alakulásának eredményeképpen az előzetes szabályozásnak ebben a szakaszban a verseny fennmaradók szűk keresztmetszeteire kell összpontosítania. Amint arra az (EU) 2020/2245 ajánlás rámutatott, két piac tekinthető uniós szinten előzetes szabályozás alá vonható piacnak: a helyhez kötött helyi hozzáférés nagykereskedelmi biztosításának piaca (1. piac), valamint a dedikált kapacitás nagykereskedelmi piaca (2. piac). Ezen ajánlás elsősorban a helyhez kötött helyi hozzáférés nagykereskedelmi biztosításának piacára hivatott összpontosítani (az (EU) 2020/2245 ajánlás szerinti 1. piac). Ezen ajánlás elvben nem alkalmazandó a dedikált kapacitás nagykereskedelmi piacára (az (EU) 2020/2245 ajánlás szerinti 2. piac), tekintettel i. a nagy és/vagy technológiailag fejlett vállalkozások által megkövetelt termékek sajátos jellemzőire, valamint ii. a kis- és nagykereskedelmi termékek és a kapcsolódó folyamatok heterogenitására és sajátosságaira az említett piacon. Ugyanakkor az ezen ajánlásban foglalt, az elektronikus hírközlési építményekhez való hozzáférésre vonatkozó iránymutatás ettől függetlenül alkalmazandó, amennyiben az ilyen hozzáférés az alábbi esetekben kerül előírásra: i. a helyhez kötött helyi hozzáférés nagykereskedelmi biztosítása piacának (1. piac) szabályozása; ii. bármely más piac szabályozása, ideértve a dedikált kapacitás nagykereskedelmi piacát (2. piac); vagy iii. az elektronikus hírközlési építményekhez való hozzáférés különálló beszerzési (upstream) piacának szabályozása, amennyiben ilyen piacot azonosítottak és előzetes szabályozás alá vonhatónak minősítettek. Ezenkívül a nemzeti szabályozó hatóságok által elfogadott intézkedések, különösen a rendkívül nagy kapacitású hálózatokra való átállás, valamint a meglévő hálózatok leállítása hatással lehet a 2. piacra. Amennyiben fennáll ilyen hatás, azt a nemzeti szabályozó hatóságoknak megfelelően figyelembe kell venniük. Végetetül ezt az ajánlást az (EU) 2020/2245 ajánlásban nem említett, a helyhez kötött hozzáférés nagykereskedelmi biztosításának egyéb piacaira is alkalmazni kell, amelyek előzetes szabályozásához a nemzeti szabályozó hatóságnak bizonyítania kell, hogy az (EU) 2018/1972 irányelv 67. cikke (1) bekezdésének második albekezdésében meghatározott három kritérium teljesül. Ez különösen fontos lehet azokon a nagykereskedelmi piacokon, amelyek magukban foglalják a helyhez kötött központi hozzáférést (a 2014/710/EU bizottsági ajánlásban ⁽⁸⁾ felsorolt 3. b) piac), illetve arra korlátozódnak, amennyiben ezek a piacok még szabályozás alatt állnak.
- (7) Az (EU) 2018/1972 irányelv számos olyan helyzetre hivatkozik, amikor a piacvezérelt, ön- vagy társszabályozó megoldások hatással vannak a szabályozási beavatkozás végrehajtásának szükségességére vagy a szabályozási kötelezettségek kialakítására. Az (EU) 2018/1972 irányelvben szereplő minden egyes helyzet egyedi a céljai, a nemzeti szabályozó hatóságok általi értékelés és a szabályozás lehetséges kimenetele szempontjából. Például amennyiben a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató az (EU) 2018/1972 irányelv 76. és 79. cikkével összhangban és e rendelkezéseknek megfelelően új, rendkívül nagy kapacitású hálózatra irányuló társberuházásra vállal kötelezettséget, a nemzeti szabályozó hatóságok elvben nem írhatnak elő (további) kötelezettségeket az új rendkívül nagy kapacitású hálózatok tekintetében, ha az egyik potenciális társberuházó társberuházási megállapodást kötött a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóval. A jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató által az (EU) 2018/1972 irányelv 79. cikkével összhangban felajánlott együttműködési megállapodásokra vonatkozó kötelezettségvállalások tekintetében a nemzeti szabályozó hatóságoknak elvben piaci vizsgálatot kell végezniük, ami végső soron a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóra nehezedő szabályozási teher csökkentéséhez vezethet.

⁽⁸⁾ A Bizottság 2014/710/EU ajánlása (2014. október 9.) az elektronikus hírközlő hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások közös keretszabályozásáról szóló 2002/21/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv alapján előzetes szabályozás alá vonható érintett elektronikus hírközlési ágazatbeli termék- és szolgáltatáspiacokról (HL L 295., 2014.10.11., 79. o.).

- (8) A kereskedelmi megállapodásokat (ideértve az üzemeltetők közötti – többek között a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató mint részes fél nélkül kötött –, nagykereskedelmi hozzáférésre vonatkozó megállapodásokat, társberuházási megállapodásokat és viszonyosságon alapuló hozzáférési megállapodásokat) a nemzeti szabályozó hatóságoknak adott esetben figyelembe kell venniük az adott nagykereskedelmi piacon fennálló verseny dinamikájának értékelésekor. Az ilyen megállapodások nyomán levonható az a következtetés, hogy egy adott nagykereskedelmi piacon már nincs szükség előzetes szabályozásra, amennyiben bizonyos feltételek teljesülnek. Általános elvként a nemzeti szabályozó hatóságoknak megfelelően figyelembe kell venniük azokat a piaci kezdeményezéseket – például a kereskedelmi megállapodásokat – és üzleti modelleket, amelyek hozzájárulnak a rendkívül nagy kapacitású hálózatok kiépítéséhez, túlmutatva azon, ami azok hiányában történne, ugyanakkor lehetővé téve a fenntartható versenyt az értékesítési piacokon.
- (9) Az alternatív hálózatok – különösen helyi vagy regionális szinten történő – kiépítésének előrehaladtával a versenyfeltételek egyre jobban eltérhetnek ugyanazon tagállam különböző területei között (például a városi és a vidéki területek között). A nemzeti szabályozó hatóságoknak a piacmeghatározások szintjén is figyelembe kell venniük a versenyfeltételek földrajzi különbségeit.
- (10) Amennyiben önálló földrajzi piacokat határoztak meg, a nemzeti szabályozó hatóságoknak biztosítaniuk kell a szabályozás visszavonását azokon a földrajzi piacokon, amelyekről megállapították, hogy szabályozás hiányában is ténylegesen versenyképesek. Amennyiben azonban ezek a különbségek nem eléggé stabilak, vagy nem elégségesek annak megállapításához, hogy vannak-e önálló földrajzi piacok, a nemzeti szabályozó hatóságoknak szükség esetén földrajzilag szegmentált korrekciós intézkedéseket kell alkalmazniuk a különböző meghatározott területeken azonosított versenyproblémák arányos módon való megoldása érdekében. A szegmentálásnak a földrajzi piac szegmentálásához használt kritériumokhoz hasonló objektív kritériumokon kell alapulnia. Ezeknek az objektív kritériumoknak az alábbiakat kell magukban foglalniuk: i. a versengő hálózatok száma és jellemzői; ii. a piaci részesedések megoszlása és a részesedésekre vonatkozó tendenciák; iii. árak; és iv. viselkedésminták. Az (EU) 2018/1972 irányelv 22. cikke alapján elvégzett földrajzi felmérések valószínűleg relevánsak lesznek a nemzeti szabályozó hatóságok számára e feladat elvégzése tekintetében.
- (11) A nemzeti szabályozó hatóságoknak a piaci felülvizsgálat során részletesen meghatározott kritériumok alapján aktualizálniuk kell a földrajzilag szegmentált korrekciós intézkedések hatálya alá tartozó területek jegyzékét. Ezen aktualizálások paramétereit (azok gyakoriságát, a különböző területekre alkalmazott különféle korrekciós intézkedések jellegét és adott esetben a felmondási időt) a kezdetektől fogva meg kell határozni. Ez segít megőrizni a korrekciós intézkedések egyedi versenykörülményekhez való igazítását, valamint az összes érdekelt számára szükséges kiszámíthatóság és átláthatóság közötti egyensúlyt.

A MEGKÜLÖNBÖZTETÉSMENTESSÉGRE VONATKOZÓ KÖTELEZETTSÉG ALKALMAZÁSA

- (12) Az (EU) 2018/1972 irányelv 70. cikkében meghatározott, megkülönböztetésmentességre vonatkozó kötelezettség az egyik kulcsfontosságú korrekciós intézkedés, amelyet a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatókkal szemben a hatékony verseny elősegítése érdekében alkalmazható az érintett piacon. Ez a kötelezettség biztosítéki mechanizmusként is szolgál azokban az esetekben, amikor még jelen van egy jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató, de a verseny olyan szintre fejlődött, hogy a nemzeti szabályozó hatóság árképzési rugalmasságot alkalmaz.
- (13) A nemzeti szabályozó hatóságok tapasztalatai a megkülönböztetésmentességre vonatkozó kötelezettségeknek a 2002/19/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (*) 10. cikke és jelenleg az (EU) 2018/1972 irányelv 70. cikke alapján történő előírásával kapcsolatban azt mutatják, hogy a szabályozási megközelítések Unió-szerte továbbra is eltérnek. Ugyanakkor széles körű az egyetértés van abban, hogy a megkülönböztetésmentességre vonatkozó kötelezettség az előzetes szabályozás alapvető eszköze a verseny előmozdításának a jelentős piaci erővel rendelkező, vertikálisan integrált szolgáltató jelenlétében. Másrészt, amennyiben a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató az (EU) 2018/1972 irányelv 80. cikkének (1) bekezdésében meghatározott feltételeknek megfelelő, csak nagykereskedelemmel foglalkozó szolgáltató, elvben semmi nem ösztönözné arra, hogy megkülönböztesse a kiskereskedelmi szereplőket. Ennek következtében a nemzeti szabályozó hatóságoknak elvben tartózkodniuk kell a megkülönböztetésmentességre vonatkozó kötelezettségek csak nagykereskedelemmel foglalkozó szolgáltatók számára történő előírásától, kivéve, ha a nemzeti szabályozó hatóságok képesek bizonyítani, hogy egyedi körülmények indokolják az ilyen kötelezettségek előírását.
- (14) A bemeneti termékek egyenértékűségének (EoI) a kimeneti termékek egyenértékűségével (EoO) szembeni előnyei jelentős eltéréseket mutathatnak az egyes nagykereskedelmi hozzáférési termékek között. Amennyiben a nemzeti szabályozó hatóság úgy ítéli meg, hogy az EoI nem lenne arányos egy adott termék vagy folyamat tekintetében, egy megfelelő nyomon követéssel és megfelelő fő teljesítménymutatókkal/szolgáltatási szintre vonatkozó megállapodásokkal/szolgáltatási szintre vonatkozó garanciákkal rendelkező, jól kidolgozott EoO-rendszer sok esetben elégséges lehet és hozzájárulhat a verseny további fejlődéséhez. Mind az EoO, mind az EoI esetében a megkülönböztetésmentességre vonatkozó kötelezettség nagymértékben függ a referenciaajánlat minőségétől; a fő teljesítménymutatók, szolgáltatási szintre vonatkozó megállapodások, szolgáltatási szintre vonatkozó garanciák teljességének, hatékonyságának mértékétől, valamint attól, hogy mennyire tükrözik az alternatív szolgáltatók valós igényeit; illetve a megkülönböztetésmentességre vonatkozó kötelezettségek nemzeti szabályozó hatóság általi nyomon követésének és érvényesítésének hatékonyságától.

(*) Az Európai Parlament és Tanács 2002/19/EK irányelve (2002. március 7.) az elektronikus hírközlő hálózatokhoz és kapcsolódó eszközökhöz való hozzáférésről, valamint azok összekapcsolásáról (HL L 108., 2002.4.24., 7. o.).

- (15) A nemzeti szabályozó hatóságoknak megfelelően figyelembe kell venniük a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató(k)nak az (EU) 2018/1972 irányelv 79. cikke szerinti kötelezettségvállalásait a megkülönböztetésmentességre vonatkozó kötelezettség hatékony és eredményes alkalmazásának biztosítása céljából. A nemzeti szabályozó hatóságoknak fel kell mérniük, hogy milyen költségekkel és előnyökkel járna a szabályozott nagykereskedelmi bemeneti termékek EoI-alapon való biztosításának előírása a megkülönböztetésmentességre vonatkozó kötelezettségek más formában történő előírásához képest, különös tekintettel az EoO-ra. Bár a szabályozott EoI biztosítása a megkülönböztetésmentesség más formáihoz képest valószínűleg magasabb megfelelési költségeket eredményez, a költség-haszon elemzésnek a nemzeti szabályozó hatóságok hosszú távú nyomonkövetési költségeit is figyelembe kell venniük. E hosszú távú nyomonkövetési költségek magasabbak lehetnek az EoO esetében, és egyes esetekben hosszú távon felülmúlják a végrehajtási költségeket. Ezért eseti alapon el kell végezni az EoI és az EoO közötti arányossági értékelést. A nemzeti szabályozó hatóságoknak a gyakorlatban számos tényezőt kell figyelembe venniük annak meghatározásakor, hogy az EoI-ra vonatkozó kötelezettséget valószínűsíthetően hatékonyan hajtják-e végre, mivel ez a kérdéses nagykereskedelmi termékektől függ. E tényezők a következőket foglalják magukban: i. mennyiségi költség-haszon elemzés, ideértve mind a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató, mind a hozzáférést igénylők költségeit; és ii. minőségi becslés arra vonatkozóan, hogy a szóban forgó nagykereskedelmi hozzáférési termékek esetében „szigorúbb” megkülönböztetésmentességet kell-e alkalmazni. A nagykereskedelmi bemeneti termékek új rendszereken keresztül, az EoI alapján történő nyújtása összességében előnyösebbnek tűnhet a nemzeti szabályozó hatóságok számára, és arányos is lehet amiatt, hogy az újonnan létesített rendszerek esetében az EoI-nak való megfelelés biztosításával járó többletköltségek viszonylag alacsonyak. Másrészt a nemzeti szabályozó hatóságoknak mérlegelniük kell azt is, hogy a kötelezettségek az érintett vállalkozások szempontjából arányosak-e, például a végrehajtási költségek figyelembevételével és az új rendszerek kiépítését esetleg gátló, a további korszerűsítéshez kapcsolódó tényezők mérlegelésével, amennyiben ezekre szigorúbb szabályozási kötelezettségek vonatkoznának. Azokban a tagállamokban, ahol sok kis méretű, jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató tevékenykedik, az EoI előírása valamennyi ilyen szolgáltató esetében aránytalan lehet. Általában feltételezhető, hogy egy nagykereskedelmi termék különböző bemeneti termékekből (például eszközökből, informatikai folyamatokból stb.) épül fel. A gyakorlatban az EoI és az EoO közötti határ nem lesz egyértelmű, és az EoI valószínűleg nem lesz a nagykereskedelmi termékek valamennyi bemeneti terméke esetében alkalmazható.
- (16) Az (EU) 2018/1972 irányelv 70. cikke szerinti, megkülönböztetésmentességre vonatkozó kötelezettség előírása során, valamint annak hatékony alkalmazásának biztosítása érdekében a nemzeti szabályozó hatóságoknak elő kell írniuk az alábbiak végrehajtását a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató esetében: i. fő teljesítménymutatók; ii. a fő teljesítménymutatók mellett a szolgáltatási szintre vonatkozó megfelelő megállapodások; és iii. a szolgáltatási szintre vonatkozó garanciák, amennyiben megsértik a szolgáltatási szintre vonatkozó megállapodásokat. Szükség esetén mechanizmust kell bevezetni a fő teljesítménymutatók, a szolgáltatási szintre vonatkozó megállapodások és a szolgáltatási szintre vonatkozó garanciák aktualizálása érdekében. Amennyiben szükséges, a nemzeti szabályozó hatóságoknak elő kell írniuk a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató számára, hogy a referenciaajánlatba foglalja bele a fő teljesítménymutatókat, a szolgáltatási szintre vonatkozó megállapodásokat és a szolgáltatási szintre vonatkozó garanciákat.
- (17) A fő teljesítménymutatók kulcsfontosságú szerepet töltenek be a megkülönböztetésmentesség hatékony nyomon követésének biztosítása tekintetében. A fő teljesítménymutatók nyomon követésének teljes mértékben átláthatónak kell lennie. A nemzeti szabályozó hatóságoknak valamennyi jelentést, illetve a meg nem felelés orvoslása érdekében hozott határozatot nyilvánosságra kell hozniuk. Valójában szinte valamennyi nemzeti szabályozó hatóság előírja, hogy a fő teljesítménymutatókat az engedéllyel rendelkező szolgáltatók számára (szisztematikusan vagy kérésre) rendelkezésre kell bocsátani. Összesített értékek is rendelkezésre bocsáthatók, és a szolgáltatók összehasonlíthatják a fő teljesítménymutatókat az ágazati átlaggal⁽¹⁰⁾. Ezenkívül a fő teljesítménymutatókhoz kapcsolódó bírságoknak arányosnak kell lenniük, ugyanakkor megfelelő visszatartó erővel kell bírniuk. Annak értékelésekor, hogy a nagykereskedelmi bírságok megfelelő visszatartó erővel bírnak-e, a nemzeti szabályozó hatóságnak szem előtt kell tartania, hogy a nagykereskedelmi kötelezettségek jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató általi megszegése azzal a közvetett hatással járhat, hogy ugyanazon nemzeti szabályozó hatóság a nagykereskedelmi hozzáférési terméket használó alternatív szolgáltatónak kártérítést ítélhet oda a kiskereskedelmi szinten okozott problémák miatt. A nagykereskedelmi bírságnak ezért elég nagyknak kell lennie ahhoz, hogy fedezze a kiskereskedelmi szinten történő kártérítést.

AZ ELEKTRONIKUS HÍRKÖZLÉSI ÉPÍTMÉNYEKHEZ VALÓ HOZZÁFÉRÉS

- (18) Az elektronikus hírközlési építményekhez való tényleges hozzáférés elsődleges fontosságú a rendkívül nagy kapacitású hálózatok kiépítése szempontjából. Az (EU) 2018/1972 irányelv által előírt szimmetrikus vagy aszimmetrikus szabályozás mellett az elektronikus hírközlő szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatók a 2014/61/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹¹⁾ rendelkezéseinek megfelelően, méltányos és észszerű feltételekkel hozzáférést kérhetnek a hálózatüzemeltetők meglévő fizikai infrastruktúrájához, ideértve az elektronikus hírközlési ágazattól eltérő ágazatokban működő üzemeltetőket is. Az (EU) 2018/1972 irányelv 67. cikkének (2) bekezdése szerint a nemzeti szabályozó hatóságoknak a piecelemzések elvégzése során figyelembe kell venniük a

⁽¹⁰⁾ Egy tagállamban csak összesített értékek állnak rendelkezésre, és a szolgáltatók összehasonlíthatják a fő teljesítménymutatókat az ágazati átlaggal, BEREC szabályozói tanács (16) 219, 42. o.

⁽¹¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2014/61/EU irányelve (2014. május 15.) a nagy sebességű elektronikus hírközlő hálózatok kiépítési költségeinek csökkentésére irányuló intézkedésekről (HL L 155., 2014.5.23., 1. o.). Folyamatban van ezen irányelvnek a következő rendeletjavaslattal való felváltása: Javaslat – az Európai Parlament és a Tanács rendelete a gigabites elektronikus hírközlő hálózatok kiépítési költségeinek csökkentésére irányuló intézkedésekről és a 2014/61/EU irányelv hatályaon kívül helyezéséről (a gigabites infrastruktúráról szóló jogszabály), COM(2023) 94 final.

szabályozások, illetve előírt intézkedések egyéb releváns típusainak, valamint a például a 2014/61/EU irányelvből eredő egyéb kötelezettségeknek a hatását, továbbá a nemzeti szabályozó hatóságoknak értékelniük kell ezen intézkedések eredményeit az érintett piacokon. Ha azonban a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató jól kidolgozott, rendkívül nagy kapacitású hálózatok kiépítésére újratervezhető és azzal egyenértékű alternatívával nem rendelkező elektronikus hírközlési építményeket ellenőriz, a 2014/61/EU irányelvből eredő kötelezettségek általában nem lennének elegendőek a piacelemzés során azonosított versenyproblémák megfelelő kezeléséhez.

- (19) Amennyiben egy eszközre a jelentős piaci erőre vonatkozó, (EU) 2018/1972 irányelv szerinti szabályozás eredményeképpen hozzáférési kötelezettség vonatkozik, ennek elsőbbséget kell élveznie a 2014/61/EU irányelvből eredő bármely hozzáférési kötelezettséggel szemben. Az (EU) 2018/1972 irányelv szigorúbb és részletesebb hozzáférési szabályozást tesz lehetővé, amely felváltja az egyéb, általánosabb jogszabályokon alapuló hozzáférési kötelezettségeket. Ez azt jelenti, hogy a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató elektronikus hírközlési építményekhez való, jogszabályban előírt hozzáférési kötelezettsége elsőbbséget élvez a 2014/61/EU irányelvből eredő hozzáférési követelményekkel szemben.
- (20) Az (EU) 2018/1972 irányelv 73. cikkének (2) bekezdésével összhangban a hálózatokra vonatkozó hozzáférési kötelezettség előírása előtt a nemzeti szabályozó hatóságoknak értékelniük kell, hogy az elektronikus hírközlési építményekhez való hozzáférés előírása arányos lenne-e a verseny ösztönzése és a végfelhasználók érdekeinek jobb érvényesítése szempontjából. Valószínűsíthetően ez a helyzet áll fenn, amennyiben a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató által ellenőrzött elektronikus hírközlési építményekhez való hozzáférés lehetővé teszi a végpontok közötti infrastruktúrán alapuló versenyt. Emellett bizonyos piaci feltételek mellett ⁽¹²⁾ a nemzeti szabályozó hatóságok határozhatnak az elektronikus hírközlési építmények külön piacának létrehozásáról.
- (21) Egyes tagállamokban az alépítményekhez való szabályozott hozzáférés kulcsszerepet játszott a rendkívül nagy kapacitású hálózatok kiépítésében. Mivel a rendkívül nagy kapacitású hálózatok kiépítése először a városi területeken történt, és ezt követően fokozatosan halad a vidéki területek felé, a tartóoszlopokhoz való szabályozott hozzáférés fokozottan szükségessé teszi majd a rendkívül nagy kapacitású hálózatok kiépítését, különösen a városi területeken kívül. Továbbá az (EU) 2018/1972 irányelv 72. cikke lehetővé teszi az elektronikus hírközlési építményekhez való széles körű hozzáférést, ami túlmegy a szigorúan a downstream termékpiacnak megfelelő eszközökön.
- (22) Ahhoz, hogy egyenlő versenyfeltételek jöjjenek létre a többi piaci szereplő és a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató között, fontos, hogy a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató elektronikus hírközlési építményeihez való hozzáférés biztosítása szigorúan az egyenértékűség elve alapján történjék. Az egyenértékűség elvének megfelelő alkalmazásához nélkülözhetetlenek a referenciaajánlatok, a fő teljesítménymutatók, a szolgáltatási szintre vonatkozó megállapodások és a szolgáltatási szintre vonatkozó garanciák. Mindezek mellett az is fontos, hogy a hozzáférést igénylő harmadik felek hálózathozvételi terveire vonatkozóan a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató birtokában lévő tudáselőnyt a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató ne használhassa fel gazdasági előny megszerzésére.
- (23) Az (EU) 2022/2481 határozat által meghatározott konnektivitási célok elérésének támogatása érdekében a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató elektronikus hírközlési építményeihez való hozzáférés feltételeinek lehetővé kell tenniük a rendkívül nagy kapacitású hálózatokat kiépítő valamennyi hozzáférést igénylő számára, hogy ezeket a hálózatokat a terület egészén széles körben kiépítsék. Ezért a nemzeti szabályozó hatóságoknak biztosítaniuk kell, hogy a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató a kérelmek benyújtására szolgáló előre meghatározott formanyomtatványokat biztosítson az elektronikus hírközlési építményekhez való hozzáférés igényléséhez. A jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatónak szabványos formátumban is rendelkezésre kell bocsátania a dokumentumokat és információkat, valamint automatizált eszközöket kell használnia a hozzáférési kérelmek kezeléséhez. Hasonlóképpen a nemzeti szabályozó hatóságoknak biztosítaniuk kell, hogy a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató: i. egyidejűleg több helyszínre vonatkozó hozzáférési kérelmeket is jóváhagy; ii. az ilyen megkeresésekre rövid időn belül válaszol; és iii. lehetővé teszi a szükséges adatok elektronikus úton történő teljeskörű cseréjét a hozzáférést igénylőkkel.
- (24) A jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató elektronikus hírközlési építményeihez való szabályozott hozzáférés hatékonysága nagymértékben függ attól, hogy a hozzáférést igénylők számára rendelkezésre állnak-e az adott építmény helyére, szabad kapacitására és rendelkezésre állására vonatkozó információk. Amennyiben a releváns információk a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók belső adatbázisában találhatók, valamennyi hozzáférést igénylő – ideértve a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató kiskereskedelmi üzletágát is – számára biztosítani

⁽¹²⁾ Az Európai Elektronikus Hírközlési Kódex létrehozásáról szóló, 2018. december 11-i (EU) 2018/1972 európai parlamenti és tanácsi irányelv alapján előzetes szabályozás alá vonható érintett elektronikus hírközlési ágazatbeli termék- és szolgáltatási piacokról szóló, 2020. december 18-i (EU) 2020/2245 bizottsági ajánlást kísérő szolgálati munkadokumentum, SWD(2020) 337 final, 2020.12.18.

kell az egyenlő hozzáférést ehhez az adatbázishoz. Az alternatív üzemeltetők jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató adatbázisához való hozzáférése nem tagadható meg az információk bizalmas jellege miatt. A nemzeti körülményektől függően a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató kötelezhető arra, hogy az elektronikus hírközlési építményekről szóló információk rendelkezésre bocsátására vonatkozó szabályozási kötelezettségét a 2014/61/EU irányelvben előírt egyablakos információs ponton keresztül hajtja végre. A jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató ilyen módon csökkentheti a megfelelési költségeit, mivel előfordulhat, hogy nem kell külön adatbázist vagy webportált fenntartania szabályozási célokra. A jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató adatbázisához vagy webportáljához való hozzáféréstért fizető hozzáférést igénylők szintén csökkenthetik költségeiket, mivel az egyablakos információs ponthoz való hozzáférés általában ingyenes. A hozzáférést igénylők hatékonyságjavulást is elérhetnek, mivel az egyablakos információs pont nemcsak a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató elektronikus hírközlési építményeire, hanem más hálózatüzemeltetők és közigazgatási szervek fizikai infrastruktúrájára vonatkozó információkat is tartalmazna.

A RENDKÍVÜL NAGY KAPACITÁSÚ HÁLÓZATOKRA VONATKOZÓ SZABÁLYOZOTT NAGYKERESKEDELMI HOZZÁFÉRÉSI ÁRAK ELŐÍRÁSÁNAK MELLŐZÉSE

- (25) A rendkívül nagy kapacitású hálózatok tekintetében árszabályozási kötelezettségek előírását mérlegelő nemzeti szabályozó hatóságoknak gondosan értékelniük kell e kötelezettségek megfelelőségét és arányosságát, különösen figyelembe véve e kötelezettségeknek a rendkívül nagy kapacitású hálózatokba való beruházási ösztönzőkre gyakorolt lehetséges hatását, valamint a verseny védelmének szükségességét. Ezen értékelés elvégzése során a nemzeti szabályozó hatóságoknak figyelembe kell venniük a piaci kezdeményezéseket, különös tekintettel a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóknak az (EU) 2018/1972 irányelv 79. cikke alapján javasolt azon kötelező erejű kötelezettségvállalásaira, amelyek egyidejűleg teszik lehetővé a felek számára a beruházási kockázat diverzifikálását, valamint az értékesítési piacokon való fenntartható versenyt. Az (EU) 2018/1972 irányelv 78. cikkével összhangban történő funkcionális vagy önkéntes szétválasztás végrehajtását kellően figyelembe kell venni annak elbírálásakor, hogy a rendkívül nagy kapacitású hálózatok nagykereskedelmi hozzáférési bemeneti termékei esetében helyénvaló-e az árszabályozás mellőzése.
- (26) Ha bizonytalanságok merülnek fel a rendkívül nagy kapacitású szolgáltatások nyújtása iránti kereslet megvalósulási mértékét illetően, a konnektivitás, illetve a rendkívül nagy kapacitású hálózatokhoz való hozzáférés, valamint azok használatának előmozdítása érdekében fontos, hogy a rendkívül nagy kapacitású hálózatokba beruházó üzemeltetők számára bizonyos fokú árképzési rugalmasságot biztosítsanak, amelyet a versenyt védő kellő biztosítékokkal egészítenek ki, amint azt az (EU) 2018/1972 irányelv (193) preambulumbekzdése említi. Az ilyen árképzési rugalmasság szükséges ahhoz, hogy a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók vizsgálhassák az árkategóriákat és megfelelő penetrációs árképzést hajthassanak végre. Így a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók és a hozzáférést igénylők bizonyos beruházási kockázatokat közösen viselhetnének annak köszönhetően, hogy a hozzáférést igénylő kötelezettségvállalásának választott mértékétől függően több nagykereskedelmi hozzáférési árat különböztetnének meg. Ennek eredményeképpen csökkenhetnek a mennyiségi garanciákat tartalmazó hosszú távú megállapodásokban foglalt árak, ami igazodna ahhoz a tényhez, hogy a hozzáférést igénylők átvállalják a bizonytalan keresletből fakadó kockázatok egy részét. Nagykereskedelmi szinten az árképzési rugalmasság megfelelőnek bizonyulhat ahhoz is, hogy a hozzáférést igénylő és a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató kiskereskedelmi üzletága egyaránt differenciált árakat vezessen be a széles sávú kiskereskedelmi piacon annak érdekében, hogy jobban figyelembe vegyék a fogyasztói preferenciákat, és javítsák a rendkívül nagy sebességű széles sávú szolgáltatások elterjedését. Tekintettel arra, hogy a verseny – és különösen az infrastruktúrav verseny – Unió-szerte számos piacon és területen jelentős mértékben átalakult a 2013/466/EU bizottsági ajánlás⁽¹³⁾ elfogadása óta, a körülmények függvényében az eddiginél jóval nagyobb mértékű árképzési rugalmasság alkalmazására adódhat lehetőség.
- (27) A rendkívül nagy kapacitású hálózatok esetében a nemzeti szabályozó hatóságoknak – feltéve, hogy bizonyos feltételek teljesülnek – mérlegelniük kell az (EU) 2018/1972 irányelv 74. cikke szerinti árszabályozási kötelezettségek előírásának mellőzését vagy feloldását, különösen, ha a versenyt kellő biztosítékok védik. A versenyt védő ilyen biztosítékok szükségesek annak megakadályozásához, hogy az árképzési rugalmasság a jelentős piaci erővel rendelkező piacokon túlzó árakhoz és/vagy a versenyt aláásó gyakorlatokhoz vezessen.
- (28) Különösen lényeges, hogy az infrastruktúrav versenyből eredő igazolható kiskereskedelmi árkorlátozó hatás és/vagy az egyéb szabályozott hozzáférési termékeken nyugvó árrögzítés érvényesüljön. Amennyiben egy szolgáltató továbbra is jelentős piaci erővel rendelkezne, az ilyen igazolható kiskereskedelmi árkorlátozó hatás nem lenne eléggé erős ahhoz, hogy alátámassza azt a következtetést, miszerint az érintett nagykereskedelmi piac ténylegesen versenyképes. E kiskereskedelmi árkorlátozó hatás ugyanakkor megakadályozza, hogy a nagykereskedelmi szinten jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató túlságosan magas kiskereskedelmi árakat határozzon meg. Ezenkívül az árképzési rugalmasságot a versenyt védő további biztosítékoknak kell kísérniük. Ennek érdekében a megkülönböztetésmentességre vonatkozó tényleges kötelezettségeket ki kell egészíteni a downstream termékek garantált gazdasági lemásolhatóságával.

⁽¹³⁾ A Bizottság 2013/466/EU ajánlása (2013. szeptember 11.) a verseny előmozdítását és a szélessávú beruházási környezet javítását célzó következetes megkülönböztetésmentességi kötelezettségekről és költségvetési módszerekről (HL L 251., 2013.9.21., 13. o.).

- (29) Ezenkívül az igazolható kiskereskedelmi árkorlátozó hatást a költségalapú árképzés alá tartozó, egyéb szabályozott hozzáférési termékeken nyugvó árrögzítés is eredményezheti. Amennyiben a rézalapú termékek (ideértve a korszerűsített rézhálózaton keresztül biztosított virtuális helyihurok-átengedési termékeket is) előretekintve továbbra is képesek igazolható kiskereskedelmi árkorlátozó hatást gyakorolni a rendkívül nagy kapacitású hálózatokra, ezeket a termékeket szabályozott horgonytermékként kell meghatározni. Amennyiben a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató által a meglévő hozzáférési hálózaton kínált termék már nem képes igazolható kiskereskedelmi árkorlátozó hatást gyakorolni a rendkívül nagy kapacitású hálózat nagykereskedelmi termékeire (például a réz lecserélése esetén, vagy ha a nemzeti szabályozó hatóság úgy ítéli meg, hogy a rézhálózaton keresztül biztosított kiskereskedelmi termékek nem helyettesíthetők a rendkívül nagy kapacitású hálózatokon keresztül biztosított termékekkel), e termék felváltható egy rendkívül nagy kapacitású hálózaton alapuló termékkel, például egy belépő szintű optikai szálal termékkel. Amennyiben a nemzeti szabályozó hatóság arra a következtetésre jut, hogy valamely rézalapú termék vagy belépő szintű optikai szálal termék meghatározása elégtelen lehet ahhoz, hogy tényleges árkorlátozó hatást gyakoroljon a jelentős piaci erővel szemben, a nemzeti szabályozó hatóságnak lehetőséget kell biztosítani arra, hogy meghatározzon egy hatékony horgonyterméket. Ez lehet horgonytermékek (réz és rendkívül nagy kapacitású hálózat) kombinációja, vagy a nemzeti szabályozó hatóság horgonytermékként olyan szabályozott termékekből álló portfóliót is meghatározhat, amely kellően reprezentatív a fogyasztói keresletre és a hálózat szerkezetére nézve. A szóban forgó szabályozott termék műszaki teljesítményeit az igazolható kiskereskedelmi árkorlátozó hatás kifejtéséhez szükséges mértékre kell korlátozni. A nemzeti szabályozó hatóságnak ezért azonosítania kell az árrögzítésre szolgáló adott virtuális vagy aktív horgonytermék, illetve horgonytermékek műszaki jellemzőit annak biztosítása érdekében, hogy az árképzési rugalmasság fennmaradjon más magasabb teljesítményt biztosító, rendkívül nagy kapacitású hálózaton alapuló termékek esetében.
- (30) Annak meghatározása érdekében, hogy a hozzáférést igénylők a rendelkezésre álló szabályozott nagykereskedelmi bemeneti termékekkel képesek-e gazdaságilag lemásolni a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató által kínált értékesítési ajánlatot, a nemzeti szabályozó hatóságnak – amennyiben nagykereskedelmi árszabályozást nem alkalmaznak – gazdasági lemásolhatósági vizsgálatot kell végeznie. Ez a vizsgálat nem érinti a Bizottság és/vagy az illetékes nemzeti hatóságok által a versenyjog szabályainak megfelelően alkalmazott utólagos árpréstesztet.
- (31) Emellett a nemzeti szabályozó hatóságok szükség esetén előzetes árpréstesztet is alkalmazhatnak a szabályozott nagykereskedelmi bemeneti termékek tekintetében, különösen: i. a hosszú távú árképzéssel és a mennyiségi engedményekkel összefüggésben; vagy ii. a különböző szabályozott nagykereskedelmi bemeneti termékek közötti elégséges gazdasági tér biztosítása érdekében. A nemzeti szabályozó hatóságoknak előzetesen meg kell határozniuk az e vizsgálatok elvégzéséhez használandó módszert. Az ezen ajánlásban a gazdasági lemásolhatósági vizsgálatra vonatkozóan nyújtott iránymutatás nem alkalmazandó az ilyen esetekre.
- (32) A gazdasági lemásolhatósági vizsgálat célja, hogy a versenyt védő más biztosítékokkal együtt biztosítsa, hogy a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók ne élhessenek vissza az árképzési rugalmassággal a tényleges és potenciális versenytársak piacról való kizárása érdekében.
- (33) A nemzeti szabályozó hatóságoknak gondoskodniuk kell arról, hogy a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató által ajánlott kiskereskedelmi ár és a rendkívül nagy kapacitású hálózat nagykereskedelmi bemeneti termékének ára közötti különbözet fedezze a növekményes értékesítési (downstream) költségeket és a közös költségek észszerű hányadát. Amennyiben a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóval szemben nem alkalmaznak nagykereskedelmi árszabályozást a rendkívül nagy kapacitású hálózat nagykereskedelmi bemeneti termékeire vonatkozóan, és ezen ajánlással összhangban további biztosítékokat alkalmaznak, a gazdasági lemásolhatóság hiánya annak szemléltetésével bizonyítható, hogy a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató saját kiskereskedelmi értékesítési üzletága a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató beszerzési üzemeltetési üzletága által az előbbi üzletág versenytársaitól kért beszerzési árak alapján nem tudna jövedelmező kereskedelmet folytatni („azonos hatékonyságú versenytárs” teszt). Az azonos hatékonyságú versenytárs elvének alkalmazása lehetővé teszi a nemzeti szabályozó hatóságok számára a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató rendkívül nagy kapacitású hálózatokra irányuló beruházásainak támogatását, és ösztönzőként szolgál a rendkívül nagy kapacitású hálózaton alapuló szolgáltatásokkal kapcsolatos innovációhoz.
- (34) A gazdasági lemásolhatósági vizsgálat esetében lehetőség van méretgazdaságossági kiigazítás alkalmazására, amennyiben azt az egyedi piaci körülmények indokolják. Ez különösen abban az esetben lehetséges, ha a múltban a piacról lépés vagy a piaci terjeszkedés akadályokba ütközött, vagy ha igen jelentős egyensúlyhiány áll fenn a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató és versenytársai között méretgazdaságosság és hatókör tekintetében. Ezekben az esetekben a nemzeti szabályozó hatóságoknak körültekintően kell meghatározniuk a méretezési tényezőt annak biztosítása érdekében, hogy a hatékony versenyképes piacról lépés, valamint a gazdasági lemásolhatóság reális lehetőség legyen.
- (35) A piacelemzést követően a nemzeti szabályozó hatóságnak a korrekciós intézkedéseket megállapító határozatában előzetesen meg kell határoznia és közzé kell tennie azt az eljárást és azokat a paramétereket, amelyeket az előzetes gazdasági lemásolhatósági vizsgálat elvégzésekor alkalmazni fog. A nemzeti szabályozó hatóság a vizsgálatot elvégezheti a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató új kiskereskedelmi ajánlatának bevezetését megelőzően, például ha úgy ítéli meg, hogy indokolt a gazdasági lemásolhatósági vizsgálat ütemezését összehangolni a műszaki lemásolhatósági vizsgálattal, feltéve, hogy utóbbira is a bevezetés előtt kerül sor. A nemzeti szabályozó hatóságnak nem minden egyes új kiskereskedelmi ajánlat esetében kell elvégeznie a vizsgálatot, hanem csak az általa azonosított kiemelt termékek esetében. A nemzeti szabályozó hatóság a vizsgálatot elvégezheti: i. saját kezdeményezésére, például egy olyan intézkedés kezdeti szakaszaiban, amely árképzési rugalmasságot tesz lehetővé a rendkívül nagy kapacitású hálózatok tekintetében (különösen, ha korábban szabályozott nagykereskedelmi hozzáférési árakat írtak elő); vagy ii. a piac szerkezetében – például a technológiai fejlődés következtében – bekövetkezett változásokra való reakció eredményeképpen.

- (36) A gazdasági lemásolhatósági vizsgálat az alábbiakra alkalmazható: i. egyedi termékek, amelyek lehetnek csomagajánlatok (amelyek magukban foglalhatnak nem szabályozott termékeket is) vagy önálló termékek, például egy kizárólag az interneten keresztül elérhető ajánlat; vagy ii. termékportfólió, azaz egyedi termékek együttese). A portfólióalapú megközelítés nagyobb rugalmasságot biztosít a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató számára az egyes termékek árképzése során, és jobban tükrözheti a piaci realitásokat, például az olyan tagállamokban, ahol a rendkívül nagy kapacitású hálózatok piaca megtámadható, vagy ahol a termékpiac érintett szegmenseiben a verseny elsősorban az egyes szegmensek kiskereskedelmi termékeinek egy adott csoportját érinti. Azokban a tagállamokban azonban, ahol kevésbé megtámadható a rendkívül nagy kapacitású hálózatok piaca, és amelyet a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató nagy fokú koncentrációja és/vagy igen nagy fokú piaci ereje jellemez, a portfólióalapú megközelítés nem biztos, hogy megfelelő. A nemzeti szabályozó hatóságoknak minden esetben meg kell vitatniuk az érintett szolgáltatókkal az előzetes gazdasági lemásolhatósági vizsgálat hatókörét és jellegét, valamint – a nemzeti körülmények alapján – azt, hogy a szolgáltatóknak tanácsos-e fontolóra venniük a vizsgálat elvégzését a kiskereskedelmi termék(ek) tényleges bevezetése előtt.
- (37) A nemzeti szabályozó hatóság által előzetesen meghatározott gazdasági lemásolhatósági vizsgálatnak a kiszámíthatóság és a szolgáltatók számára szükséges átláthatóság szavatolása érdekében kellően részletesnek kell lennie, és minimumkövetelményként magában kell foglalnia bizonyos vonatkozó paramétereket. A nemzeti szabályozó hatóságoknak hosszú távú növekményes költségek plusz (LRIC+) modellt kell alkalmazniuk a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató ellenőrzött értékesítési (az értéklánc fogyasztóhoz közelebbi szintjein viselt) költségeinek figyelembevételkor. A nemzeti szabályozó hatóságoknak továbbá értékelniük kell a legrelevánsabb kiskereskedelmi termékek, ideértve a széles sávú szolgáltatásokat (kiemelt termékek), valamint a leggyakrabban használt vagy azonosított szabályozott rendkívül nagy kapacitású hálózati hozzáférési bemeneti termékek közötti árkülönbséget. Ezt egy előretekintő megközelítés keretében kell megtenniük, mivel ez a legmegfelelőbb megközelítés a kiskereskedelmi termékek szállítására a szóban forgó piaci felülvizsgálati időszakban. A vizsgálat kialakítása – amely a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató ellenőrzött értékesítési költségeire és csak a kiemelt termékek vonatkozásában alkalmazandó – azt hivatott biztosítani, hogy ez a biztosíték ne akadályozza a rendkívül nagy kapacitású hálózatokba történő beruházásokat és az ajánlott árképzési rugalmasság hatását. Az azonos csomagba vagy portfólióba tartozó termékek közötti kereszttámogatás megelőzése érdekében a nemzeti szabályozó hatóság nem csak egyetlen szinten – azaz a kiskereskedelmi szolgáltatások és a hozzáférést igénylők számára leglényegesebb rendkívül nagy kapacitáson alapuló hozzáférési bemeneti termékek között (például optikai hozzáférés a szekrénynél vagy virtuális átengedés) – végezhet vizsgálatot, így lehetővé kell tenni számára, hogy minden egyes releváns nagykereskedelmi bemeneti termék esetében elvégezze a gazdasági lemásolhatósági vizsgálatot; ennek megfelelően egy kiskereskedelmi termék és a különböző releváns nagykereskedelmi bemeneti termékek között több különféle szinten is végezhető vizsgálatok. Ugyanakkor egy új, rendkívül nagy kapacitású hálózati hozzáférési bemeneti termék jelentősége idővel nőhet (például az optikai rendező [ODF] történő hurokatengedés). Ebben az esetben a gazdasági lemásolhatósági vizsgálatot az eredetileg leggyakrabban használt bemeneti termék helyett ezen új bemeneti termékre vonatkozóan kell elvégezni. Amennyiben az igénybe vett rendkívül nagy kapacitású hálózati hozzáférési bemeneti termékek tekintetében a nemzeti versenyfeltételek földrajzi területenként (például a vidéki és a sűrűn lakott területeken) eltérőek, a nemzeti szabályozó hatóságoknak a leglényegesebbként meghatározott egyes bemeneti termékek függvényében módosítaniuk kell a vizsgálatot. Ebben az esetben a gazdasági lemásolhatósági vizsgálatnak annak biztosítására kell törekednie, hogy a kiemelt kiskereskedelmi szolgáltatások árai elegendő gazdasági teret hagyjanak a versenytársak számára a jelentős piaci erővel rendelkező fő szolgáltató azon nagykereskedelmi hozzáférési termékeinek árához vagy áraihoz képest, amely(ek)et a földrajzilag megkülönböztetett egyes területeken fel lehet használni azok előállításához.
- (38) Nem biztos, hogy a nemzeti szabályozó hatóságok a meghatározott piac teljes területén meg tudják állapítani az ezen ajánlás (27) preambulumbekzdésében említett, versenyt védő biztosítékokat. Amennyiben a nemzeti szabályozó hatóság nem tudja megállapítani, hogy a versenyfeltételek hosszú távon stabilak, továbbá nem tudja megállapítani, hogy a különböző versenyfeltételek jellege indokolhatja azt a döntést, hogy ezek a piacok szubnacionális piacok, a nemzeti szabályozó hatóságoknak ennek ellenére fontolóra kell venniük, hogy az eltérő versenyfeltételekre válaszul differenciált korrekciós intézkedések alkalmazzanak. Az ilyen differenciált korrekciós intézkedések magukban foglalhatják a nagykereskedelmi árszabályozásnak csak azokon a területeken történő feloldását, ahol a versenyt védő szükséges biztosítékok alkalmazandók. Amennyiben egy nemzeti szabályozó hatóság úgy ítéli meg, hogy a verseny- és szabályozási feltételek kellően korlátozzák a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatót az árképzésben, a nemzeti szabályozó hatóság a rendkívül nagy kapacitású hálózat nagykereskedelmi termékei vonatkozásában tartózkodhat az árszabályozás előírásától.

AZ ÁRSZABÁLYOZÁSI KÖTELEZETTSÉGEK KÖVETKEZETES MEGKÖZELÍTÉSE

- (39) Amennyiben az árképzési rugalmasság feltételei nem érvényesülnek és amennyiben a szabályozott nagykereskedelmi hozzáférési árak előírása indokolt, a nemzeti szabályozó hatóságoknak biztosítaniuk kell, hogy a költségszámítási módszer kiszámítható és stabil szabályozott árak révén egyértelműen ösztönözze a beruházásokat.
- (40) A költségmegtérülés alapelve, amely biztosítja, hogy a szolgáltatók számára megtérüljenek a ténylegesen felmerült költségek, illetve megkapják a befektetett tőke utáni megfelelő megtérülést.
- (41) A megfelelő „építeni vagy vásárolni” jelzést közvetítő költségszámítási módszer megfelelő egyensúlyt teremt a statikus hatékonyság és a dinamikus hatékonyság között. A statikus hatékonyság a hatékony piacra lépés biztosítását jelenti. A dinamikus hatékonyság azt jelenti, hogy megfelelő ösztönzőket biztosítanak a beruházásokhoz – és különösen – a rendkívül nagy kapacitású hálózatok kiépítéséhez, és ezáltal megfelelő ösztönzőket biztosítanak az új, gyorsabb és jobb minőségű széles sávú szolgáltatások nyújtásához.

- (42) Az ajánlott költségvetési módszernek szavatolnia kell az Unión belül az átláthatóságot és a következetességet, miközben tükröznie kell a sajátos nemzeti körülményeket. A nemzeti szabályozó hatóságok e tekintetben nagymértékben követték a 2013/466/EU ajánlásban foglalt, költségvetési módszerekre vonatkozó iránymutatást, és e módszer fő elvei továbbra is relevánsak maradnak, ideértve az uralkodó és előre látható sajátos gazdasági feltételek figyelembevételét. Az iránymutatást ennek megfelelően ki kell igazítani, különösen annak érdekében, hogy tükrözze a rendkívül nagy kapacitású hálózatok felé történő fokozatos elmozdulást.
- (43) Az alulról építkező, hosszú távú növekményes költségek plusz (BU LRIC+) költségvetési módszer felel meg legjobban ennek a célkitűzésnek, amikor a szóban forgó piacokon meghatározzák a nagykereskedelmi hozzáférési szolgáltatások árát. Ez a módszer a növekményes tőkét (a meg nem térülő költségeket is beleértve) és a feltételezett, hatékony szolgáltató által az összes hozzáférési szolgáltatás nyújtása során viselt működési költségeket modellezi, kiegészítve ezt a közös költségek szigorú megtérülésére vonatkozó haszonkulccsal. A BU LRIC+ módszer ezért a ténylegesen felmerült összes költség megtérülését lehetővé teszi.
- (44) A BU LRIC+ módszer előremutató jelleggel (azaz korszerű technológiák, a várható kereslet stb. alapján) számítja ki a jelenlegi értéket, amely egy hatékony hálózatüzemeltetőnél az aktuális körülmények között az ilyen szolgáltatások nyújtására képes korszerű, rendkívül nagy kapacitású hálózat építése során jelentkező költségek nyomán felmerülnének. Ezért a BU LRIC+ módszer hatékony és megbízható jelzéseket biztosít a piacra lépéshez.
- (45) Ahol a kábel, az optikai szál (otthoni üvegszál hálózat [FTTH] vagy épületig vezetett üvegszál hálózat [FTTB]), és kisebb mértékben a vezeték nélküli hálózatok versenyeznek a rézhálózatokkal, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók jellemző reakciója, hogy rézhálózataikat fokozatosan rendkívül nagy kapacitású hálózatokkal váltják fel. Ennélfogva, mivel a szolgáltatók manapság már nem építenének rézhálózatot, a BU LRIC+ módszer egy korszerű és hatékony rendkívül nagy kapacitású hálózat kiépítésének jelenlegi értékét számítja ki.
- (46) Egy ilyen hatékony rendkívül nagy kapacitású hálózat képes lenne az (EU) 2022/2481 határozatban meghatározott célok elérésére. A gyakorlatban a korszerű és hatékony rendkívül nagy kapacitású hálózat gyakran FTTH-hálózat lenne.
- (47) Az ilyen rendkívül nagy kapacitású hálózaton alapuló eszközök értékének jelenlegi értéken történő meghatározása tükrözi a leginkább az alapvető versenyfolyamatot és különösen az eszközök lemásolhatóságát.
- (48) Az olyan eszközökkel szemben, mint a műszaki berendezések és az átviteli közeg (pl. optikai szál), az elektronikus hírközlési építmények (pl. alépítmények, árkok és tartóoszlopok) esetében kicsi a lemásolhatóság valószínűsége. A technológiai változás, valamint a verseny és a kiskereskedelmi kereslet szintje várhatóan nem teszi majd lehetővé, hogy alternatív szolgáltatók párhuzamos elektronikus hírközlési építményeket építsenek ki, legalábbis ott, ahol a meglévő elektronikus hírközlési építmények infrastrukturális eszközei újrafelhasználhatók a rendkívül nagy kapacitású hálózat kiépítéséhez.
- (49) Az elektronikus hírközlési építményeknek megfelelő szabályozott eszközalapot (RAB) nem a pótlási költségen, hanem a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató jogszabályban előírt ellenőrzött elszámolásaiban rögzített, értékcsökkenést figyelembe vevő költségen kell értékelni. A figyelembe vett költségeket megfelelően dokumentálni kell, és egyértelműen kapcsolódniuk kell az elektronikus hírközlési építményekkel kapcsolatos kiadásokhoz. Ez figyelembe venné az eszközök eltelt hasznos élettartamát, és így a jelentős piaci erővel rendelkező szabályozott szolgáltató számára már megtérült költségeket. Ez a megközelítés a piacra lépés tekintetében hatékony jelzést közvetít az építésre vagy vásárlásra irányuló döntésekhez és különösen az újrafelhasználható meglévő elektronikus hírközlési építmények esetében elkerüli túlzott költségmegtérülés kockázatát. A túlzott költségmegtérülést a hatékony piacra lépés biztosítása és a beruházási ösztönzők fenntartása nem indokolná, mivel az építési lehetőség ezen eszközkategória esetében gazdaságilag nem lenne megvalósítható.
- (50) Az indexálási módszer alkalmazandó az értékcsökkentett költségek kiszámításához. E módszer előnyben részesítése gyakorlatias jellegének, megbízhatóságának és átláthatóságának köszönhető. A módszer a következőkre támaszkodik: i. a korábbi kiadási, halmozott értékcsökkenési és eszközeladási adatok, amelyek a jelentős piaci erővel rendelkező szabályozott szolgáltató törvényben és jogszabályban előírt pénzügyi nyilvántartásaiban és beszámolóiban szerepelnek; és ii. egy nyilvános árindex, például a kiskereskedelmi árindex.
- (51) Az elektronikus hírközlési építményeknek megfelelő szabályozott eszközalapot ezért a jogszabályban előírt könyv szerinti értéken kell meghatározni, amelyből levonják a számítás időpontjában érvényes halmozott értékcsökkenést, és megfelelő árindexszel, például a kiskereskedelmi árindexszel indexálják. Az új elektronikus hírközlési építmények esetében mind a nettó értékcsökkenés, mind a kiskereskedelmi árindex nulla vagy nullához közeli lesz, mivel kiépítésükre az adott időszakban vagy a közelmúltban került sor.

- (52) A kezdeti szabályozott eszközalapot a továbbiakban zárolni kell, és át kell vinni a következő szabályozási időszakra annak biztosítása érdekében, hogy az elektronikus hírközlési építmény teljes értékcsökkenését követően ez az eszköz a továbbiakban ne képezze részét a szabályozott eszközalapnak, és ennél fogva ne jelentsen költséget a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóhoz hasonlóan a hozzáférést igénylő számára sem. Ez a megközelítés a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató elégséges díjazását is biztosítaná, ezzel egyidejűleg pedig idővel szabályozási biztonságot teremtené a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató és a hozzáférést igénylők számára is.
- (53) Alternatív megközelítést lehetne alkalmazni azokban az esetekben, amikor a nemzeti szabályozó hatóság megállapítja, hogy az indexálási módszer nem lenne megfelelő, különösen akkor, ha a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató múltbeli adatai megbízhatatlanok. Ezekben az esetekben az újrafelhasználható meglévő elektronikus hírközlési építményeknek megfelelő szabályozott eszközalap az eszközök élettartama alatti értékcsökkenéssel kiigazított jelenlegi érték alapján értékelhető. A nemzeti szabályozó hatóságnak biztosítania kell, hogy az alkalmazott eszközértékelési módszer olyan legyen, hogy az elektronikus hírközlési építmények eszközei általánosságban ne legyenek lemásolhatók.
- (54) A jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatónak a rendkívül nagy kapacitású hálózatok kiépítéséhez újonnan épített elektronikus hírközlési építményeihez való hozzáférés alternatív szolgáltatók általi árképzésének hatással kell lennie a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatónak az új elektronikus hírközlési építmények alternatív hálózatok befogadása céljából történő építésére vonatkozó ösztönzőire. Amennyiben a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató új elektronikus hírközlési építményei az adott piac földrajzi hatókörében vagy az adott piac földrajzi hatókörén belüli egyértelműen körülhatárolt területeken kerülnek kiépítésre, és amennyiben azok a meglévő elektronikus hírközlési építményekkel párhuzamosan léteznek, a nemzeti szabályozó hatóságoknak az érintett területen alkalmazandó egyedi árakat kell meghatározniuk az újonnan épített elektronikus hírközlési építmények eszközeihez való hozzáférés tekintetében. A mindössze javítás, felújítás vagy karbantartás alá vont elektronikus hírközlési építmények elvben nem tekinthetők újonnan építettnek. Az újonnan épített elektronikus hírközlési építményekhez való hozzáférés árának tükröznie kell az aktuális piaci feltételeket, és a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatónál ténylegesen felmerült összes költségen kell alapulnia, feltéve, hogy az ilyen építményekhez való hozzáféréstől szigorú megkülönböztetést mentességet szavatolnak. E megközelítés megfelelő ösztönzőket biztosítana az új elektronikus hírközlési építményekbe való beruházáshoz. Ezenkívül a piaci körülményektől függően a jelentős új elektronikus hírközlési építmények építése a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató számára olyan kockázati-beruházási profilt jelenthet, amely magasabb, mint a meglévő elektronikus hírközlési építmények újrafelhasználásával kapcsolatos kockázati profil. E kockázati profil a felmerült költségek és a várható bevételek tekintetében egyaránt kockázatokot hordozna magában. A nemzeti szabályozó hatóságoknak gondosan értékelniük kell a releváns piaci körülményeket, és adott esetben (magasabb) kockázati prémiummal kell jutalmazniuk a magasabb és számszerűsíthető kockázati-beruházási profilt.
- (55) Az ügyfelek kábel-, optikai vagy mobilhálózatokra való áttérése nyomán folyamatosan csökken az aktív rézvezetékek száma. A réztermékeket és a rendkívül nagy kapacitású hálózati hozzáférési termékeket felölő egyetlen hatékony rendkívül nagy kapacitású hálózat modelljének kialakításával semlegesíthető lenne a rézhálózat modellezésekor felmerülő inflációs mennyiségi hatás; a helyhez kötött hálózati költségeket az egyre csökkenő számú aktív rézvezeték között kell elosztani. Az előbbi modell a rendkívül nagy kapacitású hálózatok kiépítése és az arra történő váltás nyomán lehetővé teszi a forgalom fokozatos átvitelét a rézhálózatról a rendkívül nagy kapacitású hálózatra. Csak a másfajta infrastruktúrára (pl. kábel, mobil) átháruló forgalom növelné az egységköltségeket.
- (56) A technológiasemlegesség elvére és az eltérő nemzeti körülményekre figyelemmel a nemzeti szabályozó hatóságok elegendő rugalmasságot igényelnek az ilyen típusú hatékony rendkívül nagy kapacitású hálózat modelljének kialakításához. A rendkívül nagy kapacitású hálózat ennél fogva a rendkívül nagy kapacitású hálózatot kiépítő üzemeltetők számára elérhető különféle hozzáférési technológiák és hálózati topológiák bármelyikén alapulhat.
- (57) Egy FTTH- vagy FTTB-hálózat a korszerű és hatékony rendkívül nagy kapacitású hálózat tipikus formájának tekinthető. E megközelítés szerint a rendkívül nagy kapacitású hálózat tekintetében kiszámított költséget ki kell igazítani, hogy tükrözze a rézhálózat különböző jellemzőit, amennyiben meg kell határozni a rézhálózat nagykereskedelmi hozzáférési árát. E célból a nemzeti szabályozó hatóságoknak becslést kell készíteniük a rendkívül nagy kapacitáson alapuló hozzáférési termék és a kizárólag rézalapú hozzáférési termék költségének különbözetéről a rendkívül nagy kapacitású hálózati modellen elvégzett releváns hálózattervezési módosítások révén.
- (58) Ha a modellezendő rendkívül nagy kapacitású hálózat topológiája olyan mértékben eltér a rézhálózatától, hogy a rendkívül nagy kapacitású hálózati modellen belüli tervezési módosítások nem lehetségesek, a nemzeti szabályozó hatóságok a rézhálózat költségének meghatározásához elkészíthetik egy átfedő hálózat modelljét is, ahol két párhuzamos (egy réz- és egy optikai) hálózat bizonyos mértékben osztozik az elektronikus hírközlési építmények azonos hálózatán. E megközelítés alapján az inflációs mennyiségi hatás semlegesíthető lenne az elektronikus hírközlési építmények eszközei esetében, mivel a modellezett réz- és optikai hálózatok osztoznának az elektronikus hírközlési építmények eszközein, és ezáltal ezen eszközök egységköltségei változatlanok maradnának. Az elektronikus hírközlési építmények eszközei kivételével azonban a két párhuzamos (réz- és optikai) hálózat modellezése a rézeszközök esetében továbbra is inflációs mennyiségi hatással járna a rézhálózat csökkenő forgalma miatt.

HOSSZÚ TÁVÚ HOZZÁFÉRÉSI ÁRAK ÉS MENNYISÉGI ENGEDMÉNYEK

- (59) A mennyiségi engedmények és a hosszú távú hozzáférési árakra vonatkozó megállapodások a rendkívül nagy kapacitású hálózati beruházások előmozdításának fontos eszközei lehetnek, különösen azokon a területeken, ahol a fogyasztói előfizetések száma továbbra is alacsony. A nemzeti szabályozó hatóságok elfogadhatják a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók által saját downstream vállalkozásaiknak biztosított mennyiségi engedményeket, illetve az ilyen vállalkozásaikkal kötött, hosszú távú hozzáférési árakra vonatkozó megállapodásokat, ha azok nem zárják ki a hatékony versenytársak piacra lépését (beleértve az infrastruktúráversenyt is), és nem ássák alá a hatékony versenytársak meglévő piaci helyzetét. Ez a helyzet akkor, ha a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató által saját kiskereskedelmi üzletágának kínált mennyiségi engedmények és hosszú távú hozzáférési árakra vonatkozó megállapodások nem haladják meg az árengedményt, illetve ha a megállapodások nem kedvezőbbek, mint a hozzáférést igénylő harmadik feleknek jóhiszeműen kínált megállapodások.

A RENDKÍVÜL NAGY KAPACITÁSÚ HÁLÓZATOKKAL KAPCSOLATOS ÚJ PROJEKTEK BERUHÁZÁSI KOCKÁZATÁNAK MEGFELELŐ JUTALMAZÁSA

- (60) Az alkalmazott súlyozott átlagos tőke költségnek (WACC) tükröznie kell az aktuális piaci helyzetet. Amennyiben az alkalmazandó WACC nem veszi kellőképpen figyelembe az aktuális gazdasági feltételeket, helyénvaló lehet az alkalmazandó WACC aktualizálása, ezáltal biztosítva az alkalmazandó WACC releváns makrogazdasági paramétereit.
- (61) A rendkívül nagy kapacitású hálózatokba irányuló beruházások esetében előzetesen engedélyezett tőkemegtérülésnek egyensúlyt kell biztosítania egyrészt a szolgáltatók beruházásainak elégséges ösztönzése (kellően magas megtérülési ráta), másrészt az elosztási hatékonyság, a fenntartható verseny és a maximális fogyasztói előnyök (nem túlzott mértékű megtérülési ráta) iránti igény között.
- (62) Ha az adott piacon a rendkívül nagy kapacitású hálózat nagykereskedelmi hozzáférési termékei tekintetében árszabályozási kötelezettségek állnak fenn, a megengedett szabályozott megtérülésnek megfelelően tükröznie kell mind a hálózat kiépítésének költségeit, mind a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató által a beruházás időpontjában vállalt kockázatot. Ha az új rendkívül nagy kapacitású hálózatokba való beruházás többlet- és számszerűsíthető kockázata nem tükröződik megfelelően, a befektető visszafogja a beruházásokat a végfelhasználók és a társadalom általános konnektivitásának kárára.
- (63) A rendkívül nagy kapacitású hálózatok kiépítése – különösen a vidéki és ritkán lakott területeken – jelentős tőkeberuházásokra vonatkozó kötelezettségvállalást foglal magában, amelynek várható megtérülése messze a jövőbe nyúlik, és ezáltal növeli a keresletoldali kockázatoknak való kitettséget. A fejlett szolgáltatások, például a rendkívül nagy kapacitású hálózatok által lehetővé tett szolgáltatások iránti kereslet emellett valószínűleg érzékenyebb a háztartások jövedelmének változásaira. Ennek eredményeként a rendkívül nagy kapacitású hálózatokba történő beruházások valószínűleg nagyobb kockázatnak teszik ki a szolgáltatókat a meglévő infrastruktúrákba történő beruházásaikhoz képest.
- (64) A rendkívül nagy kapacitású hálózatokkal kapcsolatos egyedi projektekbe befektető jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók a lehetséges kockázatok széles skálájával szembesülhetnek. E kockázatok projekt típusonként és földrajzi területenként jelentős mértékben eltérhetnek. Ezt figyelembe véve a nemzeti szabályozó hatóságoknak el kell ismerniük a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató által végrehajtott valamennyi projekt további kockázatait. Az ilyen megfontolások elvben többszörös kockázati prémiumok alkalmazásához vezethetnek, azaz egyedi prémiumokhoz a rendkívül nagy kapacitású hálózatokkal kapcsolatos valamennyi egyedi projekt esetében, vagy egy közös kockázati prémiumhoz, ha a projektek kellően hasonlóan egymásra. A nemzeti szabályozó hatóság feladata annak eldöntése, hogy egy egységes közös kockázati prémium kellően lefedi-e az egyes területek különbségeit, vagy egyidejűleg több különféle kockázati prémiumot kell alkalmazni. Az alkalmazott megközelítéstől függetlenül a projektspecifikus kockázati prémium alkalmazandó súlyozott átlagos tőke költséghez adása révén jön létre a projektspecifikus súlyozott átlagos tőke költség.
- (65) A kockázati prémiumot adott esetben az alkalmazandó súlyozott átlagos tőke költségen felül kell alkalmazni a maximális átláthatóság biztosítása érdekében. E megközelítés célja annak hangsúlyozása, hogy a kockázati prémium csak a konkrét többlet- és számszerűsíthető kockázatot foglalja magában, illetve jutalmazza abban a helyzetben, amelyre szánták.
- (66) A beruházás időpontjában kell értékelni a projektspecifikus súlyozott átlagos tőke költséget, amelynek stabilitást és következetességet kell biztosítania a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató számára. A kockázatok és a bizonytalanságok idővel változnak, ezért ezek megváltoztathatják a nemzeti szabályozó hatóság adott projekt tekintetében engedélyezett kockázati prémiummal kapcsolatos felfogását.
- (67) Annak biztosítása érdekében, hogy a befektetők a befektetés időpontjában vállalt kockázatért jutalmat kapjanak, a nemzeti szabályozó hatóságoknak kellően hosszú időn keresztül stabil kockázati prémiumot kell biztosítaniuk az adott projektre vonatkozóan.

ÁTÁLLÁS

- (68) Ezen ajánlás célja továbbá, hogy iránymutatást nyújtson a nemzeti szabályozó hatóságoknak az (EU) 2018/1972 irányelv 81. cikkének olyan helyzetekben történő alkalmazásáról, amikor a teljes meglévő rézhurkot leszerelik, és a végfelhasználókat rendkívül nagy kapacitású hálózatra állítják át. A rézhálózatok további korszerűsítése nem tartozik ezen ajánlás hatálya alá.
- (69) Az (EU) 2018/1972 irányelv bevezette a konnektivitás előmozdítására, valamint a rendkívül nagy kapacitású hálózatokhoz való hozzáférésre, valamint azok használatára vonatkozó célkitűzést, és kimondta, hogy el kell kerülni a rendkívül nagy kapacitású hálózatokra való átállás indokolatlan késleltetését. Ezért az (EU) 2018/1972 irányelv 81. cikke a rézhálózat lecserélésének lehetővé tétele érdekében rendelkezik a rézhálózatokhoz való hozzáférés biztosítására vonatkozó kötelezettségek visszavonásának lehetőségéről. A szóban forgó cikk úgy alkalmazandó, hogy az átállás és a réz lecserélési folyamata a lehető legzökkenőmentesebben és leggyorsabban menjen végbe, miközben a hatékony verseny is fennmarad.
- (70) Amint az (EU) 2018/1972 irányelv 81. cikkének (2) bekezdésében foglalt feltételek teljesülnek és a vonatkozó felmondási időt betartják, a rézhálózatra vonatkozó hozzáférési kötelezettségeket fel lehet oldani a lecserélés lehetővé tétele érdekében. Emellett az átállás ösztönzése érdekében egyes szabályozási kötelezettségeket már a hozzáférési kötelezettségek teljes feloldása előtt enyhíteni lehet. Az egyes hozzáférési kötelezettségek enyhítésének előfeltétele, hogy az (EU) 2018/1972 irányelv 81. cikkének (2) bekezdésével összhangban a végfelhasználóknak és a hozzáférést igénylőknek, akikre az enyhítés hatással lesz, tényleges hozzáféréssel kell rendelkezniük a rendkívül nagy kapacitású hálózatokon kínált termékekhez, amelyek a meglévő hálózaton keresztül szállított termékek megfelelő alternatíváit jelentik. Amint ez a hozzáférés ténylegesen létrejön, ösztönözni kell az átállást, és észszerű időn belül engedélyezni kell a leállítást. A 2010/572/EU bizottsági ajánlásban ⁽¹⁴⁾ ajánlott ötéves időtartam már nem felel meg sem a rendkívül nagy kapacitású hálózatok kiépítési ütemének, sem a rézhálózatokról a rendkívül nagy kapacitású hálózatokra való átállás ütemének. Ezért azt két és három év közötti időszakra, és bizonyos esetekben – a nemzeti körülmények alapján – még rövidebb időszakra kell csökkenteni.
- (71) A nemzeti szabályozó hatóságoknak az (EU) 2018/1972 irányelv 73. cikke alapján biztosítaniuk kell a meglévő hálózaton keresztül nyújtott termékekhez legalább hasonló minőségű, a rendkívül nagy kapacitású hálózaton keresztül nyújtott alternatív termékek elérhetőségét. A rendkívül nagy kapacitású hálózaton keresztül kereskedelmi alapon vagy a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatótól eltérő szolgáltató által nyújtott nagykereskedelmi hozzáférési termékek – jellemzőiktől és felkínálásuk feltételeitől függően – a meglévő hálózaton keresztül nyújtott nagykereskedelmi hozzáférési termékek releváns alternatívájának tekinthetők.
- (72) A szabályozási kötelezettségeknek valamennyi kötelezettség feloldása előtt történő fokozatos enyhítésének részeként a meglévő hálózat kereskedelmi lezárása ösztönzi az átállást, és fontos köztes lépést jelenthet a teljes leállítás irányába.
- (73) A kiszámíthatóság kulcsfontosságú tényező a rendkívül nagy kapacitású hálózat kiépítésébe történő beruházások kedvező keretének biztosítása szempontjából. Az ajánlott költségvetési módszer hozzájárul e cél eléréséhez azáltal, hogy részben vagy egészben semlegesíti a rézalapú nagykereskedelmi hozzáférési árakra gyakorolt inflációs hatást, amelyet a végfelhasználóknak a meglévő hálózatokról a rendkívül nagy kapacitású hálózatokra történő átállása okoz.
- (74) Amint az (EU) 2018/1972 irányelv 81. cikkének (1) bekezdésével összhangban a meglévő hálózat jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatója bejelentette a leszerelési tervet, és amennyiben egy adott területen teljesülnek az említett irányelv 81. cikkének (2) bekezdésében meghatározott feltételek, a leszerelési folyamat átlátható ütemterve és feltételei valamennyi érdekelt fél számára kiszámíthatóságot biztosítanak. A szabályozási kötelezettségek fokozatos enyhítésének részeként, e kötelezettségeknek a rézhálózat leszerelésével összefüggésben történő teljes mértékű visszavonását megelőzően a nemzeti szabályozó hatóságok figyelembe vehetik a fogyasztóknak a rézhálózatról a rendkívül nagy kapacitású hálózatokra való átállásának a rézhálózat költségeire gyakorolt inflációs hatását. A nemzeti szabályozó hatóságok ezt úgy tehetik meg, hogy lehetővé teszik a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató számára a rézhálózat nagykereskedelmi hozzáférési termékei árának emelését azokon a területeken, ahol a rézhálózaton jelen lévő nagykereskedelmi és kiskereskedelmi ügyfeleknek ténylegesen lehetőségük van a rendkívül nagy kapacitású hálózatra való átállásra. Ez lehetővé tenné a két hálózat párhuzamos fenntartásából eredő gazdasági hatékonysági problémák figyelembevételét annak érdekében, hogy a meglévő hálózat jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóját arra ösztönözzék, hogy a lehető leghamarabb nyújtson be leszerelési tervet és ténylegesen folytassa a leszerelést. A rézárnak a rendkívül nagy kapacitású hálózatok áraihoz való közelítésével ez arra ösztönözné a végfelhasználókat és a hozzáférést igénylőket is, hogy még a meglévő hálózaton nyújtott szolgáltatások leállítása előtt átálljanak a rendkívül nagy kapacitású hálózatra.

⁽¹⁴⁾ A Bizottság 2010/572/EU ajánlása (2010. szeptember 20.) az új generációs hozzáférési hálózatokhoz (NGA) való szabályozott hozzáférésről (HL L 251., 2010.9.25., 35. o.).

- (75) A jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató részálózatának leszerelésére vonatkozó kötelező és végrehajtható kötelezettségvállalásától függően ennek az áremelésnek átmeneti intézkedésnek kell lennie, amelyet csak azokon a területeken alkalmaznának, ahol a réz lecserélésére vonatkozó felmondási idő már megkezdődött. A nemzeti szabályozó hatóságnak biztosítania kell, hogy az áremelés alkalmazását ne hosszabbítsa meg a leállítási terv végrehajtásának indokolatlan késleltetése. Ennek biztosítása érdekében a nemzeti szabályozó hatóság fontolóra veheti például bírságok kiszabását vagy visszakövetelési mechanizmus alkalmazását. Amennyiben ilyen intézkedést hajtanak végre, azt a versenyt fenntartó kellő biztosítékoknak kell kísérniük, az ezen ajánlás 81. pontjában foglaltaknak megfelelően.
- (76) A nemzeti szabályozó hatóságoknak, miközben előmozdítják – amennyiben azt a piaci fejlemények indokolják – a szabályozási kötelezettségek enyhítését vagy teljes feloldását, a verseny fenntartása, a belső piac és a végfelhasználók érdekeinek érvényesítése végett változatlanul ébernek kell maradniuk, figyelemmel kell kísérniük a piaci fejleményeket, és indokolt esetben be kell avatkozniuk.
- (77) A 2010/572/EU ajánlást és a 2013/466/EU ajánlást a továbbiakban nem kell végrehajtani és helyettük ezen ajánlás alkalmazandó. Ez a piaci feltételek ezen ajánlások elfogadása óta megfigyelt tendenciáinak, valamint az (EU) 2018/1972 irányelv hatálybalépésének köszönhető,

ELFOGADTA EZT AZ AJÁNLÁST:

ALKALMAZÁSI KÖR

- Amennyiben az (EU) 2018/1972 irányelv 64. és 67. cikke értelmében elvégzett piacelemzési eljárások során a nemzeti szabályozó hatóságok megállapítják, hogy az ezen ajánlás 7. pontjában említett piacon nem hatékony a verseny, és meghatároznak olyan vállalkozásokat, amelyek ezen a piacon önállóan vagy együttesen (jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók[k]ént) jelentős piaci erővel rendelkeznek, a nemzeti szabályozó hatóságok megvizsgálják, milyen arányos és megfelelő kötelezettségek írandók elő az (EU) 2018/1972 irányelv 68. cikke értelmében.
- Ez az ajánlás az (EU) 2018/1972 irányelv 68. cikkének (1) bekezdésében említett kötelezettségek alkalmazását érinti, és közös megközelítést határoz meg e kötelezettségeknek a széles sávú szolgáltatások nyújtását lehetővé tevő meglévő és rendkívül nagy kapacitású hálózatok (VHCN) tekintetében történő következetes és hatékony végrehajtásának előmozdítására.
- Ez az ajánlás az (EU) 2018/1972 irányelvvel összhangban nem érinti a szabályozási kötelezettségek visszavonását indokoló helyzeteket, különösen:
 - amennyiben a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató az (EU) 2018/1972 irányelv 76. cikke értelmében új rendkívül nagy kapacitású hálózatokra irányuló társberuházásra vállal kötelezettséget;
 - amennyiben a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató az (EU) 2018/1972 irányelv 80. cikke értelmében kizárólag nagykereskedelmi szolgáltató.
- Az (EU) 2018/1972 irányelv rendelkezéseivel összhangban a nemzeti szabályozó hatóságoknak eseti alapon megfelelően figyelembe kell venniük azokat a kereskedelmi megállapodásokat és együttműködési megállapodásokat, amelyek a beruházási kockázat diverzifikálása révén hozzájárulhatnak a rendkívül nagy kapacitású hálózatok kiépítéséhez, miközben lehetővé teszik a fenntartható versenyt az értékesítési piacokon.
- Tekintet nélkül az (EU) 2018/1972 irányelv 76. cikke szerinti társberuházási kötelezettségvállalásokra, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatókra vonatkozó esetleges szabályozási kötelezettségek előírásának mérlegelésekor a nemzeti szabályozó hatóságnak megfelelően figyelembe kell vennie az együttműködési megállapodások meglétét. Különösen igaz ez abban az esetben, ha a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató az (EU) 2018/1972 irányelv 79. cikke alapján jogilag kötelező erejű kötelezettségvállalásokat tesz a hozzáférési feltételekre vonatkozóan, beleértve az együttműködési megállapodásokat is. Különösen azokon a területeken, ahol az (EU) 2018/1972 irányelv 79. cikke alapján jogilag kötelező erejű kötelezettségvállalások vannak érvényben, amelyek értelmében harmadik felek számára is elérhető a rendkívül nagy kapacitású hálózathoz való hozzáférés, a nemzeti szabályozó hatóságoknak értékelniük kell, hogy a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató által javasolt feltételek tisztességesnek és észszerűnek tekinthetők-e, és hogy a kötelezettségvállalások alkalmasak-e a verseny fenntartására. Ebben az esetben a nemzeti szabályozó hatóságoknak mérlegelniük kell e kötelezettségvállalások hatásának nyomon követését, és tartózkodniuk kell a beavatkozással járó korrekciós intézkedések, különösen az árszabályozási kötelezettségek bevezetésétől. Az ilyen árszabályozási kötelezettségeket a nemzeti szabályozó hatóságoknak csak akkor szabad mérlegelniük, ha ez a piacon aktuálisan fennálló vagy később esetlegesen felmerülő jelentős versenyproblémák kezeléséhez szükséges.

6. Hasonlóképpen, a nemzeti szabályozó hatóságoknak az adott nagykereskedelmi piacon fennálló verseny dinamikájának értékelésekor adott esetben figyelembe kell venniük a kereskedelmi megállapodásokat, beleértve azokat is, amelyeknek a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató nem részes fele. Az ilyen megállapodások alapján levonható az a következtetés, hogy egy adott nagykereskedelmi piacon már nincs szükség előzetes szabályozásra, amennyiben a megállapodások:
- a) tartósan kötötték meg;
 - b) fenntarthatók; valamint
 - c) javítják a verseny dinamikáját.
7. Az ezen ajánlásban meghatározott elvek a helyhez kötött helyi hozzáférés nagykereskedelmi biztosításának piacára vonatkoznak (az (EU) 2020/2245 ajánlás szerinti 1. piac). Az ezen ajánlásban meghatározott elvek a helyhez kötött hozzáférés nagykereskedelmi biztosításának egyéb, a nemzeti szabályozó hatóságok által azonosított piacaira is alkalmazandók, amelyek nem tartoznak az (EU) 2020/2245 ajánlás hatálya alá, de előzetes szabályozás alá vonhatók, és például a következő hálózati szintekre terjednek ki:
- a) az elektronikus hírközlési építményekhez való hozzáférés;
 - b) a réz- és optikai helyi hurok vagy a réz alhurok átengedése;
 - c) virtuális hálózati hozzáférés;
 - d) nagykereskedelmi széles sávú hozzáférés (bitfolyam-szolgáltatások) réz-, koaxiáliskábel- és optikai hálózatokon keresztül.
8. Ez az ajánlás nem alkalmazandó a dedikált kapacitás nagykereskedelmi piacára (az (EU) 2020/2245 ajánlásban említett 2. piacra), kivéve, ha – és amennyiben – az elektronikus hírközlési építményekhez való hozzáférést e piacon egy jelentős piaci erővel kapcsolatos megállapítás alapján szabályozzák.

FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

9. Ezen ajánlás alkalmazásában az (EU) 2018/1972 irányelv 2. cikkében szereplő vonatkozó fogalommeghatározásokat kell alkalmazni.

Emellett a következő fogalommeghatározásokat kell alkalmazni:

- a) „alulról építkező modellezési megközelítés”: a költségmodell az előfizetők és a forgalom tekintetében várható keresletből kiindulva kialakító megközelítés, amely modellezi a várható kereslet kielégítéséhez szükséges hatékony hálózatot, továbbá egy elméleti hálózattervezési modellnek megfelelően felméri a kapcsolódó költségeket, a költségszámítást egy, a nagy méretű hálózatokban alkalmazott legújabb technológiát használó hatékony hálózatra alapozva;
- b) „elektronikus hírközlési építmény”: olyan fizikai infrastrukturális eszközök és egyéb létesítmények, amelyek lehetővé teszik elektronikus hírközlő hálózati elemek, különösen épületek vagy épületekhez vezető bejáratok, épületkábelek, beleértve a vezetékeket, antennák, tornyok és egyéb támasztószerkezetek, tartóoszlopok, oszlopok, alépítmények, kábelcsatornák, ellenőrzőkamrák, ellenőrzőaknák és szekrények befogadását;
- c) „kereskedelmi lezárás”: a leszerelési folyamat azon szakasza, amelyben a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató leállítja a leszerelendő meglévő hálózati infrastruktúrához való új hozzáférések nagy- és kiskereskedelmi értékesítését;
- d) „közös költségek”: több termék közös előállításából vagy több szolgáltatás közös nyújtásából eredő megosztott költségek, amelyek nem tulajdoníthatók egy adott terméknek vagy szolgáltatásnak;
- e) „jelenlegi érték”: valamely eszköz értékét annak pótlási értéke, nevezetesen egy ugyanolyan eszközzel vagy egy hasonló teljesítményjellemzőkkel rendelkező más eszközzel történő pótlásának költsége alapján meghatározott költség, figyelembe véve az elhasználódást és a hatékonysági szempontú kiigazításokat;
- f) „értékcsökkenés”: módszer, amelynek alkalmazásával az eszköz értéke annak teljes élettartamára elosztható, és amely ennél fogva befolyásolja az eszköztulajdonos valamely adott időszakban elérhető bevételeinek alakulását;
- g) „értékesítési költségek”: a kiskereskedelmi műveletek költségei, ideértve a forgalmazási, ügyfélszerzési és számlázási költségeket és más, a nagykereskedelmi hozzáférési szolgáltatásban már szereplő hálózati költségeken kívül felmerülő hálózati költségeket;

- h) „bemeneti termékek egyenértékűsége (EoI)”: a nagykereskedelmi bemeneti termékek biztosításához szükséges hozzáférési termékek, valamint kapcsolódó és járulékos szolgáltatások vonatkozásában szolgáltatások és információk azonos feltételekkel történő nyújtása a hozzáférést igénylő belső és harmadik feleknek – ideértve a szolgáltatási szintek árát és minőségét is –, azonos időtávon, azonos rendszerek és folyamatok alkalmazásával, azonos fokú megbízhatóság és teljesítmény mellett;
- i) „kimeneti termékek egyenértékűsége (EoO)”: olyan nagykereskedelmi bemeneti termékek biztosítása a hozzáférést igénylők részére, amelyek működésük és áruk tekintetében megegyeznek a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató által a saját downstream vállalkozásai számára – esetleg más rendszerek és folyamatok révén – belsőleg nyújtott bemeneti termékekkel;
- j) „növekményes költségek”: az üzleti növekedés előállításához közvetlenül kapcsolódó költségek, azaz a szolgáltatásnyújtás többletköltsége a szolgáltatásnyújtás hiányával jellemzett helyzethez viszonyítva, feltéve, hogy valamennyi egyéb termelési tevékenység változatlan marad;
- k) „fő teljesítménymutató”: az érintett nagykereskedelmi szolgáltatások nyújtása terén elért teljesítményszintet mérő mutató;
- l) „hosszú távú növekményes költségek (LRIC)”: olyan adott időkerethez tartozó növekményes költségek, amelyek esetébenben valamennyi termelési tényező – a munkaeszközöket is beleértve – változhat a termelési mennyiség vagy a termelési szerkezet változásai nyomán módosuló kereslet függvényében, és amelyek esetében minden beruházás változó költségnek minősül;
- m) „haszonkulcs”: egy adott szolgáltatás növekményes költségét kiegészítő felár, amelynek célja a közös költségeknek az e költségek által érintett valamennyi szolgáltatás közötti elosztása révén történő leosztása és megtérülésének elérése;
- n) „új kiskereskedelmi ajánlat”: a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató által kínált, már meglévő vagy új szabályozott nagykereskedelmi bemeneti termékeken alapuló új kiskereskedelmi szolgáltatási ajánlat, a szolgáltatási csomagokat is beleértve;
- o) „jogszabályban előírt könyv szerinti érték”: valamely eszköznek a vállalkozás jogszabályban előírt ellenőrzött elszámolásaiban szereplő, az eszközök tényleges használatát és élettartamát figyelembe vevő értéke, amely használat és élettartam jellemzően hosszabb a kötelező beszámolóban szereplőnél, és amely jobban összhangban van a műszaki élettartamokkal;
- p) „szabályozott eszközalap (RAB)”: a szabályozott szolgáltatások költségének kiszámításához felhasznált eszközök teljes tőkeértéke;
- q) „újrafelhasználható meglévő elektronikus hírközlési építmények”: a rézhálózathoz felhasznált, meglévő elektronikus hírközlési építmények, amelyek újrafelhasználhatók rendkívül nagy kapacitású hálózat kialakításához;
- r) „szolgáltatási szintre vonatkozó megállapodás”: olyan kereskedelmi megállapodás, amely értelmében a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató köteles meghatározott minőségi szintű nagykereskedelmi szolgáltatásokhoz hozzáférést biztosítani;
- s) „szolgáltatási szintre vonatkozó garancia (SLG)”: a szolgáltatási szintre vonatkozó megállapodás szerves részét képező garancia, amely meghatározza a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató által akkor fizetendő kártérítés összegét, ha a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató a szolgáltatási szintre vonatkozó megállapodásban előírtnál alacsonyabb minőségű nagykereskedelmi szolgáltatásokat nyújt;
- t) „rendkívül nagy kapacitású hálózaton alapuló nagykereskedelmi szint”: olyan hálózati szint, amelyben hozzáférést biztosítanak a hozzáférést igénylők számára egy rendkívül nagy kapacitáson alapuló hálózaton, és ahol több „nagykereskedelmi bemeneti termék” biztosítható;
- u) „súlyozott átlagos tőkeköltség (WACC)”: az a százalékos érték, amelynek ellentételezését a befektető egy befektetés vonatkozásában megköveteli;
- v) „nagykereskedelmi bemeneti termék”: olyan hozzáférési termék, amelyre a hozzáférést igénylőknek valamely széles sávú szolgáltatás kiskereskedelmi piaci végfelhasználók részére történő nyújtásához szükségük van, és amely aktív vagy passzív terméket, illetve a passzív hozzáférési termékkel egyenértékű funkciókat biztosító virtuális hozzáférési terméket foglal magában, és amely a meglévő rézhálózati infrastruktúrákon vagy rendkívül nagy kapacitáson alapuló infrastruktúrákon is biztosítható.

A KORREKCIÓS INTÉZKEDÉSEK FÖLDRAJZI SZEGMENTÁLÁSA

10. Amennyiben a versenyfeltételeken belüli földrajzi különbségek nem elégségesek vagy nem elég stabilak ahhoz, hogy külön földrajzi piacok meghatározásához vezessenek, a nemzeti szabályozó hatóságoknak indokolt esetben földrajzilag differenciált korrekciós intézkedéseket kell előírniuk egy adott földrajzi piacon belül.

11. Azoknak a kritériumoknak, amelyeket a nemzeti szabályozó hatóságok a korrekciós intézkedések földrajzi szegmentálásához alkalmazhatnak, meg kell egyezniük a piacok földrajzi szegmentálására alkalmazott kritériumokkal, mivel a különbség a fokot vagy a stabilitást érinti. Ezek közé tartoznak a versengő hálózatok száma és jellemzői, a piaci részesedések eloszlása és tendenciái, az árak és a viselkedési minták.
12. Amennyiben a nemzeti szabályozó hatóságok azért differenciálják a korrekciós intézkedéseket, mert a versenyfeltételek közötti különbségek nem elég stabilak ahhoz, hogy külön földrajzi piacokat határozzanak meg, fontolóra kell venniük az így létrejött szegmentáció rendszeres aktualizálását azon piacelemzés érvényességi idején belül, amelyben a szegmentációt alkalmazzák. Az ilyen aktualizálások kritériumait magában a piacelemzésben egyértelműen meg kell határozni, és ugyanazonokon a kritériumokon kell alapulniuk, mint amelyeket a korrekciós intézkedések kezdeti földrajzi szegmentálásához használtak, ezáltal biztosítva a maximális kiszámíthatóságot és az egyenlő versenyfeltételeket.

A MEGKÜLÖNBÖZTETÉS TILALMA

Az egyenértékű hozzáférés biztosítása

13. A hatékony megkülönböztetésmentesség elérésének és a verseny előmozdításának legbiztosabb módja főszabály szerint a bemeneti termékek egyenértékűségének alkalmazása, ami egyenlő versenyfeltételeket biztosít a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató downstream vállalkozásai és a hozzáférést igénylő harmadik felek között. Amennyiben a nemzeti szabályozó hatóságok mérlegelik az (EU) 2018/1972 irányelv 70. cikke szerinti, megkülönböztetésmentességre vonatkozó kötelezettség előírását a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók számára, meg kell vizsgálniuk, arányos-e arra kötelezni a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatókat, hogy az érintett nagykereskedelmi bemeneti termékeket a bemeneti termékek egyenértékűségének vagy a kimeneti termékek egyenértékűségének elve szerint biztosítsák.
14. Ezen arányossági értékelés elvégzése során a nemzeti szabályozó hatóságnak figyelembe kell vennie különösen a következőket:
 - a) a bemeneti termékek egyenértékűségének vagy a kimeneti termékek egyenértékűségének alkalmazásából eredő növekményes költségek és megfelelési késedelmek, beleértve a megkülönböztetésmentesség nyomon követésének költségeit is;
 - b) a szabályozott nagykereskedelmi hozzáférési árak rendkívül nagy kapacitású hálózatokra való kivetésének mellőzése nyomán jelentkező potenciális hatások;
 - c) annak a rendkívül nagy kapacitású hálózatokra, az innovációra és a versenyre gyakorolt, potenciálisan kedvező hatása, hogy szigorú megkülönböztetésmentességet alkalmaznak a bemeneti termékek egyenértékűsége vagy a kimeneti termékek egyenértékűsége formájában;
 - d) a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató esetleges önkéntes kötelezettségvállalása arra vonatkozóan, hogy nagykereskedelmi bemeneti termékeket biztosít a hozzáférést igénylők számára a bemeneti termékek egyenértékűsége vagy a kimeneti termékek egyenértékűsége alapján, feltéve, hogy az ilyen önkéntes ajánlat megfelel az ezen ajánlásban meghatározott feltételeknek;
 - e) a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató(k) száma és mérete;
 - f) az aktuálisan alkalmazott szabványokból származó tapasztalatok.
15. Amennyiben arányos, a bemeneti termékek egyenértékűségének vagy a kimeneti termékek egyenértékűségének formájában szigorú megkülönböztetésmentességet kell alkalmazni az értéklánc legmegfelelőbb szintjén vagy szintjein azokra a nagykereskedelmi bemeneti termékekre, amelyeket a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató a saját downstream vállalkozásai számára biztosít. A nemzeti szabályozó hatóságoknak általánosságban – a nemzeti körülmények figyelembevételével – nagykereskedelmi termékekre lebontva meg kell indokolniuk a bemeneti termékek egyenértékűsége és a kimeneti termékek egyenértékűsége közötti választásukat. Ha azonban egyetlen nagykereskedelmi bemeneti terméket használnak több kiskereskedelmi termékben, a döntést a nagykereskedelmi termékek alapján kell meghozni.
16. A bemeneti termékek egyenértékűsége alkalmazásának mérlegelésekor a nemzeti szabályozó hatóságoknak először a lehető legmélyebb olyan hálózati szinten történő bevezetést kell mérlegelniük, amelyen a verseny hosszú távon hatékony és fenntartható lesz. Amennyiben ezen ajánlás 30–37. pontjával összhangban előírják az elektronikus hírközlési építményekhez való hozzáférést, a nemzeti szabályozó hatóságoknak gondosan mérlegelniük kell, milyen előnyökkel és költségekkel jár a bemeneti termékek egyenértékűségének alkalmazása az elektronikus hírközlési építmények tekintetében, figyelembe véve különösen, hogy egy ilyen intézkedés hogyan járulhatna hozzá az infrastruktúraalapú verseny lehetővé tételéhez.
17. A nemzeti szabályozó hatóságoknak biztosítaniuk kell, hogy ha előírás a megkülönböztetésmentességre vonatkozó kötelezettség, a hozzáférést igénylők ugyanolyan megbízhatósági és teljesítményszint mellett használhassák az érintett rendszereket és folyamatokat, mint a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató saját downstream kiskereskedelmi üzletága.

A vertikálisan integrált, jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató által kínált új kiskereskedelmi ajánlatok műszaki lemásolhatóságának biztosítása

18. A nemzeti szabályozó hatóságoknak elő kell írniuk a megkülönböztetésmentességre vonatkozó kötelezettség által érintett, jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóknak, hogy a hozzáférést igénylők részére olyan szabályozott nagykereskedelmi bemeneti termékeket biztosítsanak, amelyek lehetővé teszik a hozzáférés igénylője számára, hogy műszaki szempontból hatékonyan lemásolja a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató downstream kiskereskedelmi üzletágának új kiskereskedelmi ajánlatait. A nemzeti szabályozó hatóságoknak különösen abban az esetben kell előírniuk ezt a követelményt, ha a bemeneti termékek egyenértékűségén alapuló szigorú megkülönböztetésmentességet nem hajtják végre teljes mértékben.
19. E célból, valamint a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató kiskereskedelmi értékesítési üzletága és a hozzáférést igénylő harmadik felek számára egyenlő versenyfeltételek biztosítása érdekében a nemzeti szabályozó hatóságoknak gondoskodniuk kell arról, hogy a hozzáférést igénylő belső és harmadik felek az érintett szabályozott nagykereskedelmi bemeneti termékkel kapcsolatban azonos műszaki és kereskedelmi információkhoz férjenek hozzá, az alkalmazandó üzleti titoktartási szabályok sérelme nélkül. Ilyen érintett információk lehetnek az új szabályozott nagykereskedelmi bemeneti termékekre vagy a meglévő szabályozott nagykereskedelmi bemeneti termékeket érintő változásokra vonatkozó információk, amelyeket eseti alapon meghatározott átfutási idővel kell biztosítani.
20. A jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató által kínált új kiskereskedelmi ajánlat műszaki lemásolhatóságának értékelésekor a nemzeti szabályozó hatóságnak figyelembe kell vennie a következőket:
 - a) a megrendeléshez, szállításhoz és javításhoz a megfelelő nagykereskedelmi bemeneti termék(ek)et, amelyek szükségesek ahhoz, hogy egy hatékony szolgáltató saját rendszereit és folyamatait versenyképes új kiskereskedelmi szolgáltatások nyújtása érdekében fejlessze vagy kiigazítsa, a hozzáférést igénylők számára észszerű idővel azelőtt elérhetővé tesz-e, hogy a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató vagy annak downstream kiskereskedelmi üzletága bevezetné saját megfelelő kiskereskedelmi szolgáltatását;
 - b) rendelkezésre állnak-e a vonatkozó szolgáltatási szintre vonatkozó megállapodások és fő teljesítménymutatók.
21. Az előírt műszaki lemásolhatósági vizsgálatot a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató vagy a nemzeti szabályozó hatóság végezheti el. Ha a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató maga végzi el a műszaki lemásolhatósági vizsgálatot, a nemzeti szabályozó hatóságnak elő kell írnia a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató számára, hogy bocsássa rendelkezésére a vizsgálat eredményeit, beleértve az annak igazolásához szükséges valamennyi információt, hogy a műszaki lemásolhatóság teljes mértékben biztosított. A nemzeti szabályozó hatóságnak elő kell írnia a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató számára, hogy kellő időben jelentse be ezeket az új kiskereskedelmi ajánlatokat ahhoz, hogy a nemzeti szabályozó hatóság validálhassa a vizsgálat eredményeit, illetve hogy a hozzáférést igénylők lemásolhassák az adott kiskereskedelmi ajánlatot, amennyiben úgy döntenek.
22. Ezzel szemben, ha a műszaki lemásolhatósági vizsgálatot a nemzeti szabályozó hatóság végzi, elő kell írnia a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató számára, hogy a vonatkozó szabályozott nagykereskedelmi bemeneti termékeket felhasználó új kiskereskedelmi ajánlatok bevezetése előtt kellő időben jelentse be ezeket az ajánlatokat a nemzeti szabályozó hatóságnak, a lemásolhatóság értékeléséhez szükséges valamennyi információval együtt. A bejelentésnek lehetővé kell tennie a nemzeti szabályozó hatóság számára a műszaki lemásolhatósági vizsgálat elvégzését, a hozzáférést igénylők számára pedig azt, hogy kellő időben lemásolhassák a vonatkozó kiskereskedelmi ajánlatot, amennyiben úgy döntenek.
23. Amennyiben a nemzeti szabályozó hatóság úgy véli, hogy nem biztosított az új kiskereskedelmi ajánlat műszaki lemásolhatósága, köteleznie kell a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatót az érintett szabályozott nagykereskedelmi bemeneti termék vagy termékek műszaki lemásolhatóságot biztosító módosítására.
24. Amennyiben a nemzeti szabályozó hatóság szerint a műszaki lemásolásra alkalmatlan kiskereskedelmi ajánlat jelentősen károsítaná a versenyt, az (EU) 2018/1972 irányelv 30. cikke értelmében elő kell írnia, hogy a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató a műszaki lemásolhatósági követelmény teljesítéséig vonja vissza vagy halassza el az érintett kiskereskedelmi ajánlat biztosítását.

A megkülönböztetésmentességre vonatkozó kötelezettségek betartásának nyomon követése

25. Az (EU) 2018/1972 irányelv 70. cikke szerinti, megkülönböztetésmentességre vonatkozó kötelezettség előírásakor a megfelelés és a hatékony alkalmazás biztosítása érdekében a nemzeti szabályozó hatóságoknak az ezen ajánlás I. mellékletében meghatározott elvekkel összhangban elő kell írniuk a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató számára a fő teljesítménymutatók, a fő teljesítménymutatók melletti, szolgáltatási szintre vonatkozó megállapodások, valamint a szolgáltatási szintre vonatkozó megállapodások megsértése esetén alkalmazandó, szolgáltatási szintre vonatkozó garanciák végrehajtását. Szükség esetén mechanizmust kell bevezetni a fő teljesítménymutatók, a szolgáltatási szintre vonatkozó megállapodások és garanciák aktualizálása érdekében. Amennyiben szükséges, a nemzeti szabályozó hatóságoknak elő kell írniuk a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató számára, hogy a referenciaajánlatba foglalja bele a fő teljesítménymutatókat, a szolgáltatási szintre vonatkozó megállapodásokat és a szolgáltatási szintre vonatkozó garanciákat.

26. A nemzeti szabályozó hatóságoknak megfelelően mérlegelniük kell a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató által az (EU) 2018/1972 irányelv 79. cikkével összhangban a megkülönböztetésmentességgel kapcsolatban javasolt kötelezettségvállalásokat. Ilyen kötelezettségvállalások javasolhatók különösen a fő teljesítménymutatókkal, a szolgáltatási szintre vonatkozó megállapodásokkal és a szolgáltatási szintre vonatkozó garanciákkal kapcsolatban, többek között azok feltételei tekintetében, különösen akkor, ha a hozzáférést igénylők egyetértének a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató által előterjesztett javaslatokkal. A nemzeti szabályozó hatóságoknak elő kell mozdítaniuk a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató és a hozzáférést igénylők közötti, több érdekelt félre kiterjedő párbeszédet annak érdekében, hogy megállapodásra jussanak vagy a döntéshozatalhoz tájékozódjanak a következőkről:
- a fő teljesítménymutatók, a szolgáltatási szintre vonatkozó megállapodások és a szolgáltatási szintre vonatkozó garanciák átfogó köre;
 - ezek feltételei, beleértve azt, hogy milyen megfelelő határidőkkel kerül sor a fő teljesítménymutatók, a szolgáltatási szintre vonatkozó megállapodások és a szolgáltatási szintre vonatkozó garanciák aktualizálására.

A nemzeti szabályozó hatóság nyomkövetési tevékenysége

27. A nemzeti szabályozó hatóságoknak biztosítaniuk kell az egyenértékűség elvének tényleges alkalmazását. Ha a fő teljesítménymutatók arra utalnak, hogy a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató nem feltétlenül tesz eleget a megkülönböztetésmentességre vonatkozó kötelezettségnek, a nemzeti szabályozó hatóságnak részletesebben ki kell vizsgálnia az ügyet, és szükség esetén gondoskodnia kell a kötelezettség betartatásáról. A nemzeti szabályozó hatóságoknak – például saját honlapjukon – közzé kell tenniük a megfelelés hiányának orvosolására irányuló határozataikat.
28. A fő teljesítménymutatókról szóló jelentéseken túlmenően a nemzeti szabályozó hatóságoknak azt is biztosítaniuk kell, hogy a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók nyilvántartást vezessenek a hozzáférés egyenértékűségére vonatkozó követelmény teljesítésének nyomon követéséhez szükséges valamennyi adatról. Ezeknek az adatoknak lehetővé kell tenniük, hogy a nemzeti szabályozó hatóságok rendszeres ellenőrzéseket végezzenek arra vonatkozóan, hogy a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató megfelelő szintű tájékoztatást nyújt-e a hozzáférést igénylő harmadik feleknek, valamint hogy helyesen alkalmazza-e a hozzáférés megrendelésére és biztosítására szolgáló eljárásokat.

Aszimmetrikus tájékoztatás

29. Amennyiben a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató nagykereskedelmi ága előzetes ismeretekkel rendelkezik a hozzáférést igénylők kiépítési terveiről, a nemzeti szabályozó hatóságoknak biztosítaniuk kell, hogy ezeket az információkat ne osszák meg a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató kiskereskedelmi üzletágával, megakadályozandó, hogy a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató indokolatlan versenyelőnyhöz jusson. A nemzeti szabályozó hatóságoknak biztosítaniuk kell legalább azt, hogy a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató kiskereskedelmi tevékenységében részt vevő személyek ne működjenek közre a szolgáltató azon vállalati struktúráiban, amelyek közvetett vagy közvetlen módon felelnek a nagykereskedelmi bemeneti termékekhez való hozzáférés biztosításáért. A nemzeti szabályozó hatóságok előírhatják a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató számára, hogy nyújtson be éves jelentést, amely dokumentálja a következőket:
- az érzékeny információk nagy- és kiskereskedelmi üzletágak közötti megosztásának megakadályozására irányuló gyakorlatai;
 - a jogsértésre vonatkozó esetleges állítások;
 - az általa hozott korrekciós intézkedések.

HOZZÁFÉRÉS A JELENTŐS PIACI ERŐVEL RENDELKEZŐ SZOLGÁLTATÓ ELEKTRONIKUS HÍRKÖZLÉSI ÉPÍTMÉNYEIHEZ

30. Amennyiben az az azonosított versenyproblémák kezeléséhez szükséges és arányos, és amennyiben kapacitás áll rendelkezésre a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató elektronikus hírközlési építményeiben, a nemzeti szabályozó hatóságoknak az (EU) 2018/1972 irányelv 72. cikke szerint meg kell határozniuk az elektronikus hírközlési építményekhez való hozzáférést. Ez a kötelezettség csak olyan földrajzi piacokon írható elő, ahol a szolgáltatót jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóként azonosították. E kötelezettség hatálya földrajzi területenként eltérő lehet, ha a korrekciós intézkedések esetében az ezen ajánlás 10., 11. és 12. pontjában említett földrajzi szegmentálást alkalmazzák. A hozzáférési kötelezettség előírásakor a nemzeti szabályozó hatóságoknak figyelembe kell venniük minden, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató elektronikus hírközlési építményeinek részét képező, föld alatti és föld feletti eszközt és létesítményt.
31. Néhány helyzet kivételével (például ha a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató tulajdonában lévő vagy általa ellenőrzött elektronikus hírközlési építmények nem léteznek vagy rendkívül korlátozottak, vagy ha a nemzeti szabályozó hatóság megfelelően megállapítja, hogy a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató tulajdonában lévő vagy általa ellenőrzött elektronikus hírközlési építményekhez való hozzáférés iránti igény nem áll fenn vagy nagyon korlátozott) a fizikai infrastruktúrához való, a 2014/61/EU irányelvből eredő hozzáférési kötelezettségek valószínűleg nem elegendőek az (EU) 2018/1972 irányelv 64. és 67. cikke alapján végzett piacelemzések során azonosított versenyproblémák kezeléséhez.

32. Az (EU) 2018/1972 irányelv 73. cikke szerinti egyéb hozzáférési kötelezettségek előírása előtt a nemzeti szabályozó hatóságoknak először mérlegelniük kell, hogy az elektronikus hírközlési építményekhez való hozzáférés kötelezővé tétele önmagában orvosolhatja-e az azonosított versenyproblémákat. Az elektronikus hírközlési építményekhez való hozzáférés mint a hozzáférésre irányuló egyetlen korrekciós intézkedés különösen akkor lehet elegendő az azonosított versenyproblémák kezeléséhez, ha mindkét alábbi feltétel teljesül:
- a) a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató kiterjedt elektronikus hírközlési építmények felett gyakorol ellenőrzést, amelyek lehetővé teszik az alternatív szolgáltatók számára, hogy saját rendkívül nagy kapacitású hálózatokat telepítsenek a végfelhasználó helyiségeiig, a házon belüli vezetékeknek az (EU) 2018/1972 irányelv 61. cikkének (3) bekezdése szerinti megosztása sérelme nélkül.
 - b) megfelelő szintű, végponttól végpontig terjedő infrastruktúra-alapú verseny alakult ki, vagy életképes és reális kilátás van arra, hogy ilyen verseny alakul ki a piac felülvizsgálatának időszaka alatt.
33. Amennyiben életképes és reális kilátás van a végponttól végpontig terjedő infrastruktúra-alapú versenyre, de ez a verseny még nem valósult meg, a nemzeti szabályozó hatóságoknak fel kell mérniük, hogy szükséges-e átmeneti alapon egyéb hozzáférési kötelezettségeket előírni vagy fenntartani, mielőtt kizárólag az elektronikus hírközlési építményekhez való szabályozott hozzáférésre támaszkodnának. Ilyen esetekben a nemzeti szabályozó hatóságoknak megfelelő átmeneti időszakot kell megállapítaniuk az egyéb hozzáférési kötelezettségek alkalmazására, mielőtt kizárólag az elektronikus hírközlési építményekhez való szabályozott hozzáférésre támaszkodnának, annak érdekében, hogy egy hatékony szolgáltatónak elegendő idő álljon rendelkezésére a hozzáférési hálózat megkettőzéséhez.
34. A nemzeti szabályozó hatóságoknak biztosítaniuk kell, hogy a meglévő elektronikus hírközlési építményekhez való hozzáférés az ezen ajánlás II. mellékletében meghatározott elvekkel összhangban és költségalapú áron, az ezen ajánlás 48–59. pontjában meghatározott ajánlott költségszámítási módszernek megfelelően legyen biztosított.
35. Az elektronikus hírközlési építményekhez való hozzáférést illető referenciaajánlatra vonatkozó igény felmerülése esetén a nemzeti szabályozó hatóságnak elő kell írnia a referenciaajánlat mielőbbi benyújtását. A referenciaajánlatot legkésőbb hat hónappal a kérést követően közzé kell tenni.
36. A nemzeti szabályozó hatóságoknak a piaci kereslettel összhangban ösztönözniük, illetve ahol erre a nemzeti jog lehetőséget ad, kötelezniük kell a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatót, hogy az elektronikus hírközlési építmények építésekor akkora kapacitást hozzon létre, amely más szolgáltatók számára is lehetővé teszi a létesítmények igénybe vételét.
37. A nemzeti szabályozó hatóságoknak együtt kell működniük más hatóságokkal egy olyan adatbázis létrehozása érdekében, amely valamennyi elektronikus hírközlési építmény esetében tartalmazza a földrajzi elhelyezkedésre, a rendelkezésre álló kapacitásra és az egyéb fizikai tulajdonságokra vonatkozó azon információkat, amelyek egy adott piacon vagy piaci szegmensben felhasználhatók rendkívül nagy kapacitású hálózatok kiépítéséhez. Ennek az adatbázisnak minden szolgáltató számára hozzáférhetőnek kell lennie.

A RENDKÍVÜL NAGY KAPACITÁSÚ HÁLÓZATOKRA VONATKOZÓ SZABÁLYOZOTT NAGYKERESKEDELMI HOZZÁFÉRÉSI ÁRAK ELŐÍRÁSÁNAK MELLŐZÉSE

38. Ajánlott, hogy a nemzeti szabályozó hatóság ne vezessen be, illetve ne tartson fenn szabályozott nagykereskedelmi hozzáférési árakat a rendkívül nagy kapacitású hálózat nagykereskedelmi bemeneti termékei számára az (EU) 2018/1972 irányelv 74. cikke szerint azokban az esetekben, ha a nemzeti szabályozó hatóság – ugyanazon intézkedés keretében – a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató számára az (EU) 2018/1972 irányelv 70. cikke szerint a megkülönböztetésmentességre vonatkozó kötelezettségeket ír elő a rendkívül nagy kapacitású hálózat nagykereskedelmi bemeneti termékei tekintetében, és amennyiben az összes alábbi feltétel teljesül:
- a) a nemzeti szabályozó hatóság kötelezettségeket ír elő a bemeneti termékek egyenértékűségének, vagy a kimeneti termékek egyenértékűségének alkalmazására, ha a nemzeti szabályozó hatóság megállapította, hogy a bemeneti termékek egyenértékűségére vonatkozó kötelezettségek aránytalanok lennének, és hogy a kimeneti termékek egyenértékűségére vonatkozó kötelezettségek elegendőek lennének a tényleges megkülönböztetésmentesség biztosításához;
 - b) a nemzeti szabályozó hatóság kötelezettségeket ír elő az ezen ajánlás 18–24. pontjával összhangban alkalmazandó műszaki lemásolhatóságra és megfelelő nyomonkövetési mechanizmusokra vonatkozóan, amennyiben a bemeneti termékek egyenértékűségét nem hajtják végre teljes mértékben;
 - c) a nemzeti szabályozó hatóság kötelezettségeket ír elő az ezen ajánlás 46. és 47. pontjával összhangban alkalmazandó gazdasági lemásolhatósági vizsgálatra vonatkozóan;
 - d) igazolható a kiskereskedelmi árkorlátozó hatás érvényesülése, amely a következők egyikéből ered:
 - i. a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató ellenőrzése alá nem tartozó, egy vagy több alternatív infrastruktúrán át nyújtott kiskereskedelmi szolgáltatásokból eredő, infrastruktúra-alapú verseny;

- ii. a földrajzi felmérésből eredő egyértelmű és reális kötelezettségvállalások arra vonatkozóan, hogy alternatív hálózatokat építsenek ki annak érdekében, hogy a piaci felülvizsgálati időszakon belül a terület jelentős részét lefedjék, különösen, ha azt a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató által ellenőrzött elektronikus hírközlési építményekhez való tényleges hozzáféréstől szóló megállapodások támogatják, vagy ha a kiépítés már megkezdődött;
 - iii. egy, a nemzeti szabályozó hatóság által az ajánlás 41. és 45. pontjával összhangban meghatározott és az ezen ajánlás 48–59. pontjában meghatározott ajánlott költségszámítási módszer szerint alkalmazott költségalapú árszabályozási kötelezettség alá tartozó szabályozott horgonytermék.
39. Azokon a piacokon, ahol az ezen ajánlás 38. pontjában felsorolt feltételek csak bizonyos területeken teljesülnek, a nemzeti szabályozó hatóságoknak differenciált korrekciós intézkedéseket kell alkalmazniuk, és az (EU) 2018/1972 irányelv 74. cikke szerinti árszabályozási kötelezettségeket csak az e feltételeket nem teljesítő területeken helyénvaló fenntartaniuk vagy előírniuk. Az adott földrajzi piacon belüli differenciált korrekciós intézkedések bevezetése nem változtathatja meg a nemzeti szabályozó hatóságoknak az ajánlott költségszámítási módszer alkalmazására vonatkozó feltételezéseit, és ezért nem vezethet eltérő eredményhez a differenciált korrekciós intézkedések be nem vezetésére vonatkozó alternatív forgatókönyvhöz képest.
40. Az ezen ajánlás 38. d) pontjában foglalt feltételek nem kizárólagos jelleggel határozzák meg azokat a körülményeket, amelyek esetében a nemzeti szabályozó hatóságok úgy dönthetnek, hogy nem írnak elő szabályozott hozzáférési árat a rendkívül nagy kapacitású hálózat nagykereskedelmi bemeneti termékeire vonatkozóan. A tényleges megkülönböztetésmentesség igazolásától és a versenyfeltételektől függően további olyan helyzetek is előfordulhatnak, amelyekben az (EU) 2018/1972 irányelv értelmében nem indokolt a szabályozott nagykereskedelmi hozzáférési árak meghatározása. Ez az eset állhat fenn különösen – és ezen ajánlás 71. pontjával összhangban – akkor is, ha a rendkívül nagy kapacitású hálózat kiépítése csekély mértékben életképes lenne még akkor is, ha az adott területen nem létezik szabályozás, például az alacsonyabb népsűrűségű területeken.

A szabályozott horgonytermék jellemzőinek meghatározása

41. A szabályozott horgonytermék egy költségalapú nagykereskedelmi hozzáférési termék, vagy ilyen termékek kombinációja, amely oly módon korlátozza a VHCN-árakat, hogy a vonatkozó szolgáltatások árait aszerint határozzák meg, hogy a fogyasztók hajlandóak-e többet fizetni azért a kapacitástöbbletért és azokért a további funkciókért, amelyeket egy VHCN-alapú kiskereskedelmi termék képes biztosítani az egy vagy több szabályozott horgonytermék alapján nyújtott kiskereskedelmi termékekhez képest. A szabályozott horgonytermék lehet réz- és VHCN-alapú termékek kombinációja, vagy alapulhat termékportfólión. A nemzeti körülmények alapján a szabályozott horgonytermékhez hasonló korlátozó elemet lehetne biztosítani az elektronikus hírközlési építményekhez való szabályozott hozzáférés révén.
42. A nemzeti szabályozó hatóságnak a piacelemzés megállapításai alapján meg kell határoznia a szabályozott horgonytermék jellemzőit, figyelembe véve, hogy a horgonytermékre költségalapú árképzést kell alkalmazni az ezen ajánlás 48–59. pontjában meghatározott költségszámítási módszer alapján.
43. Amennyiben egy rézalapú termék (ideértve a korszerűsített rézhálózaton keresztül biztosított virtuális helyihurok-átengedési termékeket is) előretételezve továbbra is képes igazolható kiskereskedelmi árkorlátozó hatást gyakorolni a VHCN-alapú termékekre, a nemzeti szabályozó hatóságnak ezt a terméket szabályozott horgonytermékként vagy a szabályozott horgonytermékek egyikeként kell meghatároznia.
44. Abban az esetben, ha a nemzeti szabályozó hatóság arra a következtetésre jut, hogy egy rézalapú horgonytermék már nem gyakorol igazolható kiskereskedelmi árkorlátozó hatást, és az alternatív hálózatok vagy az elektronikus hírközlési építményekhez való szabályozott hozzáférés megléte miatt nem áll fenn bizonyítható árkorlátozó hatás, a nemzeti szabályozó hatóságnak az érintett nagykereskedelmi piacon egy rendkívül nagy kapacitású hálózaton keresztül biztosított belépési szintű szabályozott terméket kell szabályozott horgonytermékként vagy a szabályozott horgonytermékek egyikeként meghatároznia. E szabályozott termék műszaki teljesítményét az ahhoz szükséges mértékre kell korlátozni, hogy előretételezve igazolható kiskereskedelmi árkorlátozó hatást tudjon gyakorolni. Ekképpen a VHCN-alapú horgonytermék lehet virtuális és/vagy aktív szabályozott termék. E termékre az ezen ajánlás 48–59. pontjában meghatározott ajánlott költségszámítási módszer alapján költségalapú árképzést kell alkalmazni, míg a rendkívül nagy kapacitású hálózatokon keresztül biztosított minden egyéb termék esetében biztosítani kell az árképzési rugalmasságot. Amennyiben a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató rendkívül nagy kapacitású hálózatot vezet be, a nemzeti szabályozó hatóságnak lehetővé kell tennie a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató számára, hogy a legutóbbi rézalapú horgonytermékhez hasonló teljesítményt nyújtó horgonyterméket biztosítson, feltéve, hogy a horgonytermék igazolható kiskereskedelmi árkorlátozó hatást fejthet ki.

45. Amennyiben a nemzeti szabályozó hatóság arra a következtetésre jut, hogy valamely rézalapú termék vagy belépő szintű optikai szálás termék meghatározása elégtelen lehet ahhoz, hogy tényleges árkorlátozó hatást gyakoroljon a jelentős piaci erővel szemben, a nemzeti szabályozó hatóságoknak lehetőséget kell biztosítani arra, hogy meghatározzanak egy tényleges horgonyterméket, amely lehet horgonytermékek (réz- és VHCN-alapú termékek) kombinációja, vagy hogy horgonytermékként olyan szabályozott termékekből álló portfóliót határozzanak meg, amely kellően reprezentatív a fogyasztói keresletre nézve. Az egyes szabályozott termékek műszaki teljesítményét az ahhoz szükséges mértékre kell korlátozni, hogy előretétekintve igazolható kiskereskedelmi árkorlátozó hatást tudjon gyakorolni. Ekképpen minden egyes horgonytermék lehet virtuális vagy aktív, szabályozott termék. Minden egyes termékre az ezen ajánlás 48–59. pontjában meghatározott ajánlott költségszámítási módszer alapján költségalapú árképzést kell alkalmazni, míg a rendkívül nagy kapacitású hálózatokon keresztül biztosított minden egyéb termék esetében biztosítani kell az árképzési rugalmasságot.

Gazdasági lemásolhatósági vizsgálat

46. Úgy kell tekinteni, hogy a nemzeti szabályozó hatóság előírja az ezen ajánlás 38. c) pontjában említett gazdasági lemásolhatósági kötelezettséget, amennyiben olyan végleges intézkedést hoz, amelyben úgy határoz, hogy nem ír elő vagy nem tart fenn szabályozott nagykereskedelmi hozzáférési árakat a rendkívül nagy kapacitású hálózat nagykereskedelmi bemeneti termékeire vonatkozóan, és ugyanabba a végleges intézkedésbe belefoglalja a következő elemeket, amelyekkel kapcsolatban az (EU) 2018/1972 irányelv 32. cikke szerinti konzultáció folyt:

- a) az intézkedésnek tartalmaznia kell a nemzeti szabályozó hatóság által alkalmazandó előzetes gazdasági lemásolhatósági vizsgálat adatait. Ezeknek az adatoknak adott esetben legalább a következő paramétereket kell meghatározniuk, összhangban az ezen ajánlás III. mellékletében foglalt iránymutatással:

1. a figyelembe veendő vonatkozó értékesítési költségek;
2. az érintett költségstandard;
3. az érintett szabályozott nagykereskedelmi bemeneti termékek és referenciaárak;
4. az érintett kiskereskedelmi termékek;
5. a vizsgálat elvégzéséhez meghatározott érintett időszak;
6. a kiemelt termékek meghatározásához használt módszer;
7. az, hogy a kiemelt termékeket egyedi alapon vagy portfólióként kívánják-e elemezni;
8. a kiemelt csomag részét képező szabályozatlan termékekre alkalmazandó megközelítés;

- b) az intézkedésnek tartalmaznia kell továbbá azt az eljárást is, amelyet a nemzeti szabályozó hatóság követni fog az előzetes gazdasági lemásolhatósági vizsgálat elvégzése során, meghatározva, hogy a nemzeti szabályozó hatóság:

1. saját kezdeményezésére vagy harmadik felek kérésére bármikor, de legkésőbb az érintett kiskereskedelmi termék forgalomba hozatalát követő három hónapon belül elindíthatja az eljárást;
2. a vizsgálatot a lehető leghamarabb, de minden esetben az eljárás megkezdésétől számított négy hónapon belül lezárják. Ha azonban a nemzeti szabályozó hatóságnak összetett eseteket, például portfólióvizsgálatokat kell kezelnie, vagy nyomon kell követnie a kiemelt termékek változásait, vagy aktualizált információk alapján felül kell vizsgálnia a lemásolhatósági elemzés eredményét, ez a négyhónapos időszak egy megfelelő időtartammal meghosszabbítható, feltéve, hogy a nemzeti szabályozó hatóság megfelelően megindokolja a meghosszabbítás szükségességét. Továbbá ha műszaki lemásolhatósági vizsgálatra is szükség van, a két vizsgálat időzítését (nevezetesen a műszaki lemásolhatósági vizsgálatot és a gazdasági lemásolhatósági vizsgálatot) a lehető legnagyobb mértékben össze kell hangolni.

Az eljárásnak pontosan elő kell írnia, hogy a nemzeti szabályozó hatóság által ezen ajánlás 38. c) pontja értelmében elvégzendő előzetes gazdasági lemásolhatósági vizsgálat különbözik a versenyjogi szabályok alapján utólagosan elvégezhető árpréstesztől, és nem érinti azt;

- c) az intézkedésnek tartalmaznia kell a nemzeti szabályozó hatóság azon korrekciós intézkedését is, amelyet akkor fog elfogadni, ha a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató ajánlata nem felel meg a vizsgálat során, és a megfelelés biztosítása érdekében igénybe veszi az (EU) 2018/1972 irányelv által biztosított végrehajtási eszközöket. E korrekciós intézkedés részeként adott esetben fel kell kérni a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatót, hogy a nemzeti szabályozó hatóság iránymutatásával összhangban és az elvégzett előzetes gazdasági lemásolhatósági vizsgálat eredményei alapján foglalkozzon a gazdasági lemásolhatóság kérdésével. Amennyiben a nemzeti szabályozó hatóság szerint a gazdaságilag le nem másolható kiskereskedelmi ajánlat jelentősen károsítaná a versenyt, az (EU) 2018/1972 irányelv 30. cikkének (3) bekezdése második albekezdésének b) pontjában biztosított hatáskörével élve fel kell kérnie a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatót, hogy a gazdasági lemásolhatósági követelmény teljesítéséig vonja vissza vagy halassza el az érintett kiskereskedelmi ajánlatot.
47. Az intézkedés elfogadását követően a nemzeti szabályozó hatóságnak a végleges intézkedés részeként saját honlapján közzé kell tennie az előzetes gazdasági lemásolhatósági vizsgálat ütemtervét és részletes leírását. A nemzeti szabályozó hatóságnak az előírt intézkedések összes szempontjának való megfelelés biztosítása érdekében mérlegelnie kell az (EU) 2018/1972 irányelvben biztosított valamennyi végrehajtási eszköz alkalmazását. A nemzeti szabályozó hatóságoknak fel kell használniuk az (EU) 2018/1972 irányelv 20. cikke szerinti hatáskörüket arra, hogy a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatótól és szükség esetén más vállalkozásoktól beszerezzék a gazdasági lemásolhatósági vizsgálat megtervezéséhez és alkalmazásához szükséges információkat. Ennek tartalmaznia kell az ahhoz szükséges információkat, hogy a gazdasági lemásolhatósági vizsgálat céljából a kiemelt kiskereskedelmi csomag árát fel lehessen osztani a csomagajánlat különböző összetevői között.

AZ ÁRSZABÁLYOZÁSI KÖTELEZETTSÉGEK KÖVETKEZETES MEGKÖZELÍTÉSE

Költségszámítási módszer

Az ajánlott költségszámítási módszer

48. A rézhálózatokon és a rendkívül nagy kapacitású hálózatokon keresztül biztosított nagykereskedelmi hozzáférési termékek árának meghatározásához – amennyiben a költségalapú árképzés az (EU) 2018/1972 irányelv 67. cikkének (4) bekezdése és 68. cikkének (4) bekezdése értelmében megfelelő, arányos és indokolt – a nemzeti szabályozó hatóságoknak alulról felfelé építkező, hosszú távú növekményes költségek plusz (BU LRIC+) költségszámítási módszert kell alkalmazniuk. Ennek a módszernek magában kell foglalnia egy alulról építkező modellezési megközelítést az LRIC költségmodellként történő felhasználásával, haszonkulccsal egészítve ki azt a közös költségek megtérülése érdekében.
49. A nemzeti szabályozó hatóságoknak olyan BU LRIC+ költségszámítási módszert kell bevezetniük, amellyel kiszámítható az a jelenlegi érték, amely egy feltételezett hatékony szolgáltatónál egy korszerű, hatékony hálózat, azaz egy rendkívül nagy kapacitású hálózat kiépítése során jelentkező költségek nyomán felmerül. Ez nem érinti azt a szempontot, hogy az érintett földrajzi piacon található rendkívül nagy kapacitású hálózat a szabályozott nagykereskedelmi hozzáférési árakra vonatkozó kötelezettség hatálya alá tartozik-e, amelyet ezen ajánlás 38. pontja tárgyal.
50. A rendkívül nagy kapacitású hálózat modellezésekor a nemzeti szabályozó hatóságoknak a használatot is figyelembe véve meg kell határozniuk egy feltételezett hatékony rendkívül nagy kapacitású hálózatot, amely a sávszélesség és a lefedettség tekintetében képes teljesíteni az (EU) 2022/2481 határozatban kijelölt célokat. A rendkívül nagy kapacitású hálózat modellezésekor a nemzeti szabályozó hatóságoknak figyelembe kell venniük: i. minden olyan meglévő elektronikus hírközlési építményt, amely általában rendkívül nagy kapacitású hálózat fogadására is alkalmas; és ii. azokat az elektronikus hírközlési építményeket, amelyeket újonnan kell megépíteni a VHCN fogadásához. A BU LRIC+ modell kialakításakor ezért a nemzeti szabályozó hatóság nem indulhat ki abból, hogy a rendkívül nagy kapacitású hálózat kiépítéséhez teljesen új elektronikus hírközlési építményhálózatot kell építeni.
51. A nemzeti szabályozó hatóságoknak a modellezett hálózat szabályozott eszközalapját (RAB) alkotó valamennyi eszköz értékét azok pótlási értéke alapján kell meghatározniuk. Főszabály szerint ez alól az egyetlen kivételt az elektronikus hírközlési építmények, köztük az újrafelhasználható meglévő elektronikus hírközlési építmények jelentik.
52. A nemzeti szabályozó hatóságoknak az elektronikus hírközlési építmények és az azokhoz tartozó szabályozott eszközalap értékét főszabály szerint az indexálási módszer alapján kell meghatározniuk. Konkrétabban a nemzeti szabályozó hatóságoknak az eszközök említett típusa esetében a szabályozott eszközalapot a jogszabályban előírt könyv szerinti értéken kell meghatározniuk, amelyből levonják a számítás időpontjában érvényes halmozott értékcsökkenést, és amelyet egy megfelelő árindekszel, például a kiskereskedelmi árindekszel indexálnak. A nemzeti szabályozó hatóságoknak figyelembe kell venniük a megfelelően dokumentált és az elektronikus hírközlési építményekkel kapcsolatos kiadásokhoz egyértelműen kapcsolódó költségeket. Az újrafelhasználható meglévő elektronikus hírközlési építményeket illetően a nemzeti szabályozó hatóságoknak meg kell vizsgálniuk a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató elszámolásait – ha ezek rendelkezésre állnak – annak megállapítására, hogy az elszámolások kellően megbízható alapként szolgálnak-e a jogszabályban előírt könyv szerinti érték rekonstrukciójához. Elszámolások hiányában a hasonló helyzetű tagállamok bevált gyakorlatait kell viszonyítási alappal venniük az értékeléshez. A nemzeti szabályozó hatóságok nem vehetik figyelembe a teljesen értékcsökkenett, de még használatban lévő, újrafelhasználható meglévő elektronikus hírközlési építményeket.

53. Az ezen ajánlás 52. pontjában ajánlott eszközértékelési módszer alkalmazásakor a nemzeti szabályozó hatóságoknak az elektronikus hírközlési építményeknek megfelelő szabályozott eszközalapot zárolniuk kell, és át kell vinniük a következő szabályozási időszakra.
54. Amennyiben a nemzeti szabályozó hatóságok megállapítják, hogy az indexálási módszer nem lenne megfelelő, dönthetnek úgy, hogy az újrafelhasználható meglévő elektronikus hírközlési építményeket és azok megfelelő szabályozott eszközalapját az eszközök élettartama alatti értékcsökkenéssel kiigazított jelenlegi érték alapján értékelik. A nemzeti szabályozó hatóságok nem vehetik figyelembe a teljesen értékcsökkentett, de még használatban lévő, újrafelhasználható meglévő elektronikus hírközlési építmények értékét, és biztosítaniuk kell azt is, hogy az alkalmazott eszközértékelési módszer tükrözze azt a tényt, hogy az újrafelhasználható meglévő elektronikus hírközlési építmények eszközei általában nem kettőzhetők meg a versenyszínpadon.
55. A nemzeti szabályozó hatóságoknak olyan időtartamban kell meghatározniuk az elektronikus hírközlési építmények élettartamát, amely egyaránt megfelel az eszköz várható hasznos élettartamának és a keresleti profilnak. Ez az alépitmények esetében általában legalább 40 év.
56. A technológiasemlegesség elvére figyelemmel a nemzeti szabályozó hatóságoknak több különböző megközelítést kell mérlegelniük a feltételezett, hatékony rendkívül nagy kapacitású hálózat modellezésére vonatkozóan attól függően, hogy mely hozzáférési technológia és hálózati topológia felel meg a leginkább a nemzeti sajátosságoknak. A nem rendkívül nagy kapacitású hálózaton alapuló szolgáltatások hozzáférési árának meghatározásakor a nemzeti szabályozó hatóságoknak a modellezett rendkívül nagy kapacitású hálózatra vonatkozóan kiszámított költséget olyan módon kell kiigazítaniuk, hogy az tükrözze a nem VHCN-alapú nagykereskedelmi hozzáférési szolgáltatások eltérő jellemzőit. E célból a nemzeti szabályozó hatóságoknak becslést kell készíteniük például az otthoni üvegvezeték hálózaton (FTTH) alapú hozzáférési termék és a rézalapú hozzáférési termék költségének különbözetéről olyan módon, hogy az optikai elemeket – adott esetben – észszerű áru rézhálózati elemekkel helyettesítik a rendkívül nagy kapacitású hálózat tervezési modelljében. A nemzeti szabályozó hatóságok a rézhálózat hozzáférési költségét adott esetben meghatározhatják egy olyan rendkívül nagy kapacitású átfedő hálózat modellezésével, ahol két (egy réz- és egy FTTH-) hálózat bizonyos mértékben osztozik az elektronikus hírközlési építményeken.
57. A nemzeti szabályozó hatóságoknak a növekményes költségeket arányosan kell felosztaniuk a hozzáférést igénybe vevő összes vállalkozás között, beleértve a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató értékesítési üzletágát is.
58. Amennyiben a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató tulajdonában vagy ellenőrzése alatt álló elektronikus hírközlési építmények nem léteznek vagy korlátozottak, és jelentős beruházásokra van szükség a rendkívül nagy kapacitású hálózatok telepítéséhez szükséges új elektronikus hírközlési építmények kiépítéséhez, a nemzeti szabályozó hatóságoknak biztosítaniuk kell, hogy az elektronikus hírközlési építményekhez való hozzáférésre vonatkozó árszabályozási kötelezettségek vonatkozó megközelítés megőrizze azokat az elemeket, amelyek ösztönözik a beruházásra, mind magukba a rendkívül nagy kapacitású hálózatokba, mind az azokat befogadó elektronikus hírközlési építményekbe.
59. A nemzeti szabályozó hatóságoknak egyedi árakat kell megállapítaniuk a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató újonnan épített elektronikus hírközlési építményeihez való hozzáférés tekintetében, amennyiben: i. költségalapú árképzést írtak elő mind a meglévő, mind az újonnan épített elektronikus hírközlési építmények esetében; és ii. ahol az újonnan épített elektronikus hírközlési építmények már széles körben elterjedté váltak az érintett területen. A nemzeti szabályozó hatóságoknak ezen ajánlás 52. pontjával összhangban biztosítaniuk kell, hogy az újonnan épített elektronikus hírközlési építményekhez való hozzáférés árai tükrözzék az eszközök jogszabályban előírt könyv szerinti értékét.

A költségszámítási módszer végrehajtása

60. A nemzeti szabályozó hatóságoknak figyelembe kell venniük az átlátható és kiszámítható szabályozás elvét, valamint a jelentős ingadozásoktól mentes stabilitás biztosításának szükségességét:
- a) a költségalapú hozzáférési árak meghatározásakor;
 - b) az ezen ajánlás 48–59. pontjában meghatározott ajánlott költségszámítási módszer (a továbbiakban: ajánlott költségszámítási módszer) kidolgozásakor;
 - c) a költségszámítási módszer végrehajtásakor, annak véglegesítését követően.
61. Amint a nemzeti szabályozó hatóságok véglegesítették az ajánlott költségszámítási módszert, mérlegelniük kell annak érvényben tartását az (EU) 2018/1972 irányelv 3. cikkének (4) bekezdése első albekezdésének a) pontja alkalmazásában annak érdekében, hogy előmozdítsák a szabályozás kiszámíthatóságát azáltal, hogy legalább két megfelelő felülvizsgálati időszakon keresztül stabil hozzáférési árakat igyekeznek biztosítani. Ez az ajánlás annak függvénye, hogy a nemzeti szabályozó hatóságok ezen időszak alatt árszabályozási kötelezettséget tartanak-e fenn, és nem alkalmazandó, ha jelentős és váratlan technológiai vagy piaci fejlemények következnek be.

62. Amennyiben az ajánlott költségcsökkentési módszer végrehajtása során a nemzeti szabályozó hatóság az ezen ajánlás 48–59. pontjának megfelelően fenntartja a módszert, a nemzeti szabályozó hatóságoknak minden egyes piaci felülvizsgálati időszakban legfeljebb kétszer aktualizálniuk kell a költségcsökkentési módszerbe bevitt adatokat. A modell aktualizálásakor a nemzeti szabályozó hatóságoknak főszabály szerint, valamint feltéve, hogy a piaci feltételek nem változtak, csak az egyes bemeneti termékek árának valós változásaival összhangban helyénvaló kiigazítaniuk ezeket az adatokat (például figyelembe véve adott esetben az inflációt), és minden esetben biztosítaniuk kell a szabályozott nagykereskedelmi hozzáférési szolgáltatások nyújtása során ténylegesen felmerült költségek idővel történő megtérülését. A nemzeti szabályozó hatóságoknak közzé kell tenniük a költségcsökkentési módszer aktualizált eredményét és az érintett két és fél éves időszakokra vonatkozóan ebből eredő hozzáférési árakat.

Hosszú távú hozzáférési árak és mennyiségi engedmények

63. A jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató az ezen ajánlás IV. mellékletében meghatározott feltételek mellett árengedményeket alkalmazhat a hosszú távú hozzáférési szerződésekre vagy a rendkívül nagy kapacitású hálózatok nagykereskedelmi hozzáférési termékeire vonatkozó mennyiségi kötelezettségvállalásokhoz kötött szerződésekre.

A rendkívül nagy kapacitású hálózatokkal kapcsolatos új projektek beruházási kockázatának megfelelő jutalmazása

64. Amennyiben a nemzeti szabályozó hatóságok úgy ítélik meg, hogy az árszabályozási kötelezettségek megfelelőek, lehetővé kell tenniük a vállalkozás számára a befektetett tőke hatékony megtérülési rátáját, figyelembe véve a beruházásspecifikus kockázatokat.
65. Az alkalmazandó súlyozott átlagos tőkeköltség (WACC) meghatározásakor a nemzeti szabályozó hatóságoknak biztosítaniuk kell, hogy az tükrözze az aktuális makrogazdasági paramétereket. Ha az alkalmazandó súlyozott átlagos tőkeköltség nem veszi kellőképpen figyelembe az aktuális gazdasági feltételeket, a nemzeti szabályozó hatóságnak mérlegelnie kell az alkalmazandó WACC aktualizálását, ezáltal biztosítva a helyes makrogazdasági paramétereket az új beruházások projektspecifikus súlyozott átlagos tőkeköltségének alapján.
66. A tőkeköltség-ráta alkalmazásakor a nemzeti szabályozó hatóságoknak biztosítaniuk kell, hogy az inflációt ne számolják kétszeresen, mivel előfordulhat, hogy azt a költségcsökkentési módszer végrehajtása során már figyelembe vették.
67. A nemzeti szabályozó hatóságoknak a rendkívül nagy kapacitású hálózatokra vonatkozó hozzáférési árak meghatározásakor mérlegelniük kell egy kockázati prémium alkalmazását – az alkalmazandó súlyozott átlagos tőkeköltségen túlmenően –, amely tükrözi a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóra az új beruházásra irányuló hálózati projekt, ideértve az újonnan épített elektronikus hírközlési építmények kapcsán háruló további számszerűsíthető kockázatokat. A nemzeti szabályozó hatóságoknak átláthatónak kell lenniük az alkalmazandó súlyozott átlagos tőkeköltségen felüli kockázati prémium alkalmazása tekintetében.
68. A nemzeti szabályozó hatóságoknak a beruházási kockázatot a következő bizonytalansági tényezők közül egynek vagy többnek a figyelembevételével kell értékelniük:
- a) a kis- és nagykereskedelmi kereslettel kapcsolatos bizonytalanság;
 - b) a kiépítés, az építési munkák és az irányítás végrehajtásának költségeivel kapcsolatos bizonytalanság;
 - c) a technológiai fejlődéssel kapcsolatos bizonytalanság;
 - d) a piaci dinamikával és a változó versenyhelyzettel kapcsolatos bizonytalanság, például az infrastruktúra-alapú verseny mértéke;
 - e) makrogazdasági bizonytalanság.
69. A kockázatok valószínűleg jelentősen eltérnek a VHCN-lefedettség különböző szintjei között a különböző földrajzi területeken. A nemzeti szabályozó hatóságoknak ezért kellő részletességgel kell értékelniük a beruházási kockázatot, a lehető legjobban figyelembe véve a beruházások egyedi jellemzőit és tervezett területét vagy területeit. Amennyiben a beruházási kockázat tekintetében kisebb különbségek figyelhetők meg, vagy nem figyelhetők meg egyértelmű különbségek a különböző földrajzi területek között, a nemzeti szabályozó hatóságoknak minden területet azonos beruházási kockázatot jelentő területnek kell tekinteniük.

70. Mivel a kockázat szintje idővel csökkenhet, a beruházók optimálisnak találhatják a beruházások elhalasztását, ha ez a késedelem várhatóan tovább növeli a jövedelmezőséget azáltal, hogy a jövőben megalapozottabb beruházási döntéseket tesz lehetővé. Ennek alapján a nemzeti szabályozó hatóságok megállapíthatják, hogy a várakozási opció értékének WACC-számításába való belefoglalása hatással lehet a beruházások ösztönzésére és felgyorsítására, különösen azokon a területeken, ahol korlátozottak az infrastruktúra-alapú verseny kilátásai (például a ritkán lakott területeken).
71. A beruházási bizonytalanság számos lehetséges kimenetelt jelöl, beleértve a kedvező és a kedvezőtlen kimeneteket is. Amikor a becsült tőkeköltséget használják az árszabályozás meghatározásához, a nemzeti szabályozó hatóságoknak figyelembe kell venniük az ilyen szabályozásoknak a beruházás élettartama alatti megtérülési rátával kapcsolatos beruházói várakozásokra gyakorolt hatását. Ahhoz, hogy ne veszélyeztessék a beruházásokat, a nemzeti szabályozó hatóságoknak el kell kerülniük, hogy az árszabályozást olyan szinten határozzák meg, amely a becsült tőkeköltség alá csökkentené a várható megtérülési rátát, figyelembe véve a kedvezőtlen forgatókönyvek megvalósulásának kockázatát, mint amilyenek a vártnál alacsonyabb kereslet vagy a vártnál magasabb költségek. Azokban az esetekben, amikor árszabályozás nélkül a várható nyereségesség már marginális, a nemzeti szabályozó hatóságoknak fontolóra kell venniük, hogy ne írjanak elő árszabályozási kötelezettségeket legalább addig, amíg a kapcsolódó bizonytalanság jelentős része meg nem oldódik, amint azt ezen ajánlás 70. pontja említi.
72. A szabályozás kiszámíthatóságának előmozdítása érdekében az adott új beruházási projektre alkalmazandó kockázati prémiumnak megfelelő, a nemzeti szabályozó hatóság által végzett piacelemzéssel összhangban álló ideig, rendszerint legalább öt évig stabilnak kell lennie.
73. A kockázati prémium legalább öt évre történő megállapítása azt jelenti, hogy az adott projektre megállapított kockázati prémiumot ezen az időszakon belül nem szabad megváltoztatni. Abban az esetben, ha további új beruházási projekttel kapcsolatban kéri a nemzeti szabályozó hatóság határozatát, mérlegelheti a következőket: i. adott esetben a korábban megállapított kockázati prémium kiterjesztése az új projektre is; vagy ii. ezen ajánlás 71. pontjának sérelme nélkül új, külön kockázati prémium bevezetése kifejezetten az új projektre vonatkozóan. Egy ilyen külön prémiumnak tükröznie kell a nemzeti szabályozó hatóság határozathozatalának időpontjában fennálló kockázatokat, valamint az új projekt sajátosságait. Ha a nemzeti szabályozó hatóság úgy határoz, hogy a már alkalmazandó kockázati prémium is elegendő ösztönző az új projekthez, részletesen elő kell terjesztenie indokolását. Hasonlóképpen, ha eltérő prémiumot javasol, a nemzeti szabályozó hatóságnak az ezen ajánlásban irányadó általános elveket kell követnie.
74. A kockázati prémium meghatározása céljából a rendkívül nagy kapacitású hálózatokba történő beruházás piaci kockázatának megfelelő tőkeköltség megbecsléséhez a nemzeti szabályozó hatóságok részben olyan részletes pénzügyi modellekre támaszkodhatnak, amelyek lehetővé teszik a rendkívül nagy kapacitású hálózatok és a meglévő hálózatok megtérülési volatilitásának összehasonlítását. Amennyiben elegendő információ áll rendelkezésre, például a pénzügyi piacokról, a nemzeti szabályozó hatóságok részben olyan kvantitatív becslési technikákra is támaszkodhatnak, amelyek lehetővé teszik a különböző eszközök piaci kockázatainak lebontását.
75. Kivételes körülmények között, amikor a nemzeti szabályozó hatóságok – különösen a források hiánya vagy a megbízható adatok gyűjtését ellehetetlenítő, előre nem látható időszakok miatt – nem tudják megfelelően számszerűsíteni a további beruházási kockázatot, a nemzeti szabályozó hatóságok a kockázati prémiumot az összehasonlítható tagállamok és/vagy régiók legjobb gyakorlatainak referenciaértéke alapján határozhatják meg. A kockázati prémium meghatározásához referenciaértéket használó nemzeti szabályozó hatóságoknak biztosítaniuk kell, hogy az ilyen referenciaérték kiszámításához figyelembe vett bemeneti adatok hasonló körülményeket képviseljenek, és azokhoz hasonló célokat szolgáljanak, mint amelyek a referenciaérték tárgyát képező beruházási projektre érvényesek.

A RENDKÍVÜL NAGY KAPACITÁSÚ HÁLÓZATOKRA VALÓ ÁTÁLLÁS ÉS A RÉZHÁLÓZAT LESZERELÉSE

A leszerelési tervnek az (EU) 2018/1972 irányelv 81. cikke (2) bekezdése első albekezdésének való megfelelésére vonatkozó feltételek

76. Amikor a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató bejelenti rézhálózatának leszerelésére irányuló szándékát, a nemzeti szabályozó hatóságoknak az (EU) 2018/1972 irányelv 81. cikke (2) bekezdésének első albekezdésével összhangban biztosítaniuk kell, hogy megfelelő felmondási idő álljon rendelkezésre az átállásra vonatkozóan annak érdekében, hogy az alternatív szolgáltatók jóval a leszerelés előtt tájékoztatást kapjanak. Ez a felmondási idő nem haladhatja meg a 2–3 évet. Meg kell állapítani, hogy a hozzáférést igénylők számára rendelkezésre áll-e egy legalább összehasonlítható minőségű, megfelelő alternatív termék, amely hozzáférést biztosít a korszerűsített hálózati infrastruktúrához. Ezt a felmondási idő kezdete előtt kell megállapítani, vagy kellő időben azelőtt, hogy a meglévő hálózattal kapcsolatos hozzáférési kötelezettségek megszűnnek, hogy ezáltal lehetővé váljon a leszerelés. Ezeket a

feltételeket a nemzeti szabályozó hatóságnak figyelembe kell vennie, ha ez a verseny és a végfelhasználók jogainak védelme érdekében szükséges. E 2–3 éves tartományon belül a pontos felmondási időt a leszerelendő hálózat hozzáférést igénylők általi tényleges használatának, illetve a meglévő hálózaton és az új hálózatokon biztosított hozzáférési termék típusának figyelembevételével kell meghatározni. A hozzáférést igénylőknek több időre lehet szükségük különösen a passzív termékekről (pl. alépítményekhez vagy sötétszálhoz való hozzáférés) való átálláshoz, mint az aktív termékektől (pl. bitfolyam-típusú hozzáférés) való átálláshoz, mivel a passzív termékek esetében az átadási pont nagyobb valószínűséggel változik a rézhálózat és a rendkívül nagy kapacitású hálózat között. Hasonlóképpen, a nemzeti körülmények alapján egyes helyzetek rövidebb felmondási időt igényelhetnek. Ez a helyzet különösen akkor, ha ehhez a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató és a meglévő nagykereskedelmi hozzáférési termékeket használó valamennyi hozzáférést igénylő is hozzájárul.

77. Annak érdekében, hogy az (EU) 2018/1972 irányelv 81. cikke (2) bekezdésének első albekezdésével összhangban értékelni lehessen, hogy a terv biztosítja-e olyan alternatív hozzáférési termékek tényleges rendelkezésre állását, amelyek legalább hasonló minőségben biztosítanak hozzáférést, mint a meglévő infrastruktúra használatával rendelkezésre állók, a nemzeti szabályozó hatóságoknak helyettesítési mátrixot kell létrehozniuk, amely részletezi, hogy az (EU) 2018/1972 irányelv 73. cikke alapján az új vagy korszerűsített hálózati infrastruktúrán mely hozzáférési termékek felelnek meg a meglévő hálózaton biztosított különböző hozzáférési termékeknek. Az e tekintetben használt fő teljesítménymutatóknak és szolgáltatási szintre vonatkozó megállapodásoknak nemcsak a két hálózat belső műszaki teljesítményét kell tükröznüik, hanem az összes vonatkozó hozzáférési feltételt is. Az érintett terület körülményeitől függően az alternatív hozzáférési ajánlatot a rézhálózat jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatója vagy egy másik, a rendkívül nagy kapacitású hálózatot az adott területen telepítő másik szolgáltató nyújthatja. Az alternatív ajánlatot lehet biztosítani szabályozási kötelezettségek eredményeként, amennyiben ilyen kötelezettségeket írtak elő, vagy az (EU) 2018/1972 irányelv 79. cikke alapján kötelezővé tett kötelezettségvállalások vagy pedig kereskedelmi megállapodás eredményeként. A nemzeti szabályozó hatóságnak minden esetben értékelnie kell, hogy a rézhálózat jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatója megteremti-e az (EU) 2018/1972 irányelv 81. cikkének (2) bekezdésében meghatározott feltételeknek megfelelő alternatív hozzáférési termék rendelkezésre állását.
78. Annak biztosítása érdekében, hogy az alternatív hozzáférési termékek lehetővé tegyék a hozzáférést igénylők számára, hogy az (EU) 2018/1972 irányelv 81. cikke (2) bekezdésének első albekezdésével összhangban ugyanazokat a végfelhasználókat éri el, mint a meglévő infrastruktúra, a nemzeti szabályozó hatóságoknak meg kell határozniuk azt a lefedettségi küszöbértéket, amelyet az adott területen a meglévő hálózaton biztosított szabályozott termékek megfelelő alternatíváinak tekintett termékeket kínáló rendkívül nagy kapacitású hálózatoknak el kell érniük, mielőtt a meglévő hálózatra vonatkozó hozzáférési kötelezettségeket teljes mértékben megszüntetnék az adott területen, lehetővé téve ezáltal a leszerelést.
79. A nemzeti szabályozó hatóságoknak biztosítaniuk kell valamennyi érdekelt fél felé a teljes átláthatóságot és valamennyi érdekelt fél bevonását a leszerelési folyamat és ütemterv kialakítása és végrehajtása során. A nemzeti szabályozó hatóságoknak emellett gondoskodniuk kell arról, hogy a leszerelési folyamat ne vezessen megkülönböztető magatartáshoz. Ez magában foglalja a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató kiskereskedelmi üzletága (amennyiben az vertikálisan integrált) és a hozzáférést igénylők közötti esetleges megkülönböztetést a rézhálózathoz való hozzáférés feltételei tekintetében az átállási és leszerelési szakaszban. Konkrétabban, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató nem biztosíthat további hozzáférést saját kiskereskedelmi üzletága számára azt követően, hogy a hozzáférést igénylők számára megszüntette a szolgáltatások nyújtását, miután a nemzeti szabályozó hatóságok az (EU) 2018/1972 irányelv 81. cikke (2) bekezdésének második albekezdésével összhangban – a leszerelés lehetővé tétele céljából – megszüntették a hozzáférési kötelezettségeket. Ez magában foglalja azokat a különbségeket is, amelyek objektív kritériumok alapján nem indokoltak a lekapcsolási ütemterv vonatkozásában azon területek között, ahol a rendkívül nagy kapacitású hálózatot a meglévő hálózatban jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató építette ki, valamint azon területek között, ahol a rendkívül nagy kapacitású hálózat kiépítője egy másik szolgáltató.

A korrekciós intézkedések fokozatos enyhítése és visszavonása, beleértve a réz árának szabályozását

80. Az (EU) 2018/1972 irányelv 81. cikkének (2) bekezdésében előírt, egy adott területen zajló leszerelési folyamat részeként a nemzeti szabályozó hatóságoknak mérlegelniük kell annak engedélyezését, hogy a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató megfelelő felmondási idő mellett kereskedelmi lezárást hajtson végre. Ilyen kereskedelmi lezárásra csak akkor kerülhet sor, ha az (EU) 2018/1972 irányelv 81. cikke (2) bekezdése második albekezdésének a) pontja értelmében a nemzeti szabályozó hatóság által meghatározott alternatív hozzáférési termék rendelkezésre áll, amennyiben a rendelkezésre álló hozzáférési termékre a verseny és a végfelhasználók jogainak védelme érdekében szükség lenne. Az adott ponton már meglévő hozzáférést azonban a meglévő hálózattal kapcsolatos korrekciós intézkedések teljes visszavonásáig fenn kell tartani.

81. Amennyiben a rézhálózatokhoz való hozzáférés nagykereskedelmi árai az ajánlott költségszámítási módszerrel összhangban költségalapúak, és miután a nemzeti szabályozó hatóság a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató által bejelentett leszerelési vagy helyettesítési tervet az (EU) 2018/1972 irányelv 81. cikke (2) bekezdése első albekezdésének megfelelőként értékelte, a nemzeti szabályozó hatóságok több lehetséges opció közül mérlegelhetik az árszabályozási kötelezettség fokozatos enyhítését azáltal, hogy lehetővé teszik a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató számára a rézhálózatokhoz való hozzáférés nagykereskedelmi árának fokozatos emelését. Az ilyen áremelés csak azokon a területeken alkalmazható, ahol a réz lekapcsolására vonatkozó felmondási idő megkezdődött. A nemzeti szabályozó hatóságnak gondoskodnia kell arról, hogy az áremelés alkalmazási időszaka ne hosszabbodjon meg a lekapcsolási terv végrehajtásának indokolatlan késedelve miatt. Amennyiben ilyen intézkedést hajtanak végre, azt a verseny megőrzése érdekében megfelelő biztosítékoknak kell kísérniük, beleértve a következőket:

- a) a nemzeti szabályozó hatóságnak előre részletes szabályokat kell meghatároznia az áremelésre vonatkozóan;
- b) az (EU) 2018/1972 irányelv 81. cikke (2) bekezdésének második albekezdésében említett feltételeknek teljesülniük kell, különös tekintettel arra, hogy a rendkívül nagy kapacitású hálózatokon keresztül biztosított termékek elérhetőek legyenek az áremelés által érintett területeken valamennyi végfelhasználó számára, biztosítandó, hogy a végfelhasználók és a hozzáférést igénylők ténylegesen át tudjanak állni a rendkívül nagy kapacitású hálózatokra;
- c) az áremelés nem vezethet olyan túlzott kiskereskedelmi árakhoz, amelyek gátolják a piaci versenyfeltételeket;
- d) az áremelésnek megkülönböztetésmentesnek kell lennie, és nem szabad lehetővé tennie az árprést;
- e) az áremelés kapcsán a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatónak kötelező erejű és végrehajtható kötelezettségvállalást kell tennie a rézhálózaton keresztül nyújtott valamennyi szolgáltatás leállításának időpontjára vonatkozóan;
- f) az áremelés nem tarthat tovább, mint a réz lecserélésére vonatkozó felmondási idő.

Ennek az ajánlásnak a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 2024. február 6-án.

a Bizottság részéről
Thierry BRETON
a Bizottság tagja

I. MELLÉKLET

Az ajánlás 25. pontjában említett, megkülönböztetésmentességre vonatkozó kötelezettségek alkalmazása**Fő teljesítménymutatók**

1. A fő teljesítménymutatóknak legalább a szabályozott nagykereskedelmi szolgáltatások nyújtásának alábbi fő elemei vonatkozásában kell mérniük a teljesítményt:
 - a) megrendelési folyamat;
 - b) szolgáltatásnyújtás;
 - c) a szolgáltatás minősége, a hibákat is beleértve;
 - d) a hibaelhárításhoz szükséges idő;
 - e) a különböző szabályozott nagykereskedelmi bemeneti termékek közötti átállás (az egyszeri csoportos átállás kivételével).
2. A nemzeti szabályozó hatóságoknak a szabályozott nagykereskedelmi szolgáltatások nyújtása során az 1. pontban felsorolt minden egyes fő elemre vonatkozóan meg kell határozniuk a fő teljesítménymutatókat. A fő teljesítménymutatóknak lehetővé kell tenniük a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató kiskereskedelmi értékesítési üzletágának nyújtott belső szolgáltatások és a hozzáférést igénylő harmadik feleknek nyújtott külső szolgáltatások összehasonlítását.
3. A jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató és a hozzáférést igénylő harmadik felek megállapodhatnak a nemzeti szabályozó hatóság által a 2. ponttal összhangban előírt fő teljesítménymutatók konkrét részleteiről.
4. A fő teljesítménymutatók meghatározásakor a nemzeti szabályozó hatóságnak figyelembe kell vennie a meglévő teljesítményméréseket, még akkor is, ha azokat a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató kizárólag belső célokra alkalmazza.
5. A fő teljesítménymutatók nyomon követésének teljes mértékben átláthatónak kell lennie. Annak érdekében, hogy a szabályozott nagykereskedelmi szolgáltatások nyújtása során tanúsított, potenciálisan megkülönböztető magatartást korán észleljék, valamint biztosítani lehessen az átláthatóságot, a nemzeti szabályozó hatóságoknak legalább negyedévente megfelelő formában közzé kell tenniük a fő teljesítménymutatókat a nemzeti szabályozó hatóság honlapján vagy a nemzeti szabályozó hatóság által kijelölt független harmadik fél honlapján.
6. A nemzeti szabályozó hatóságnak gondoskodnia kell arról, hogy a fő teljesítménymutatókat rendszeresen ellenőrizze maga a nemzeti szabályozó hatóság egy független ellenőr.

Szolgáltatási szintre vonatkozó megállapodások és szolgáltatási szintre vonatkozó garanciák

7. A nemzeti szabályozó hatóságoknak elő kell írniuk a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató számára, hogy a fő teljesítménymutatókkal együtt megfelelő szolgáltatási szintre vonatkozó megállapodásokat is végrehajtsa.
8. A nemzeti szabályozó hatóságoknak elő kell írniuk a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató számára, hogy a szolgáltatási szintre vonatkozó megállapodások megsértése esetén gondoskodjon kapcsolódó szolgáltatási szintre vonatkozó garanciákról.
9. A nemzeti szabályozó hatóságoknak biztosítaniuk kell, hogy a szolgáltatási szintre vonatkozó garanciák be nem tartása esetén a kényszerítő bírságokat főszabály szerint indokolatlan késedelem nélkül és előre meghatározott fizetési és számlázási eljárást követve teljesítsék. E bírságok mértékének kellő visszatartó erővel kell bírnia ahhoz, hogy a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató elegendő tegyen szolgáltatásnyújtási kötelezettségeinek.
10. A fő teljesítménymutatók teljesítésének elmulasztásáért kiszabott bírságoknak arányosnak kell lenniük, de kellően magasnak ahhoz, hogy visszatartó erejűek legyenek. Annak meghatározásához, hogy a bírság kellően visszatartó erejű-e, a nemzeti szabályozó hatóságoknak mérlegelniük kell, hogy a nagykereskedelmi kötelezettségek jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató általi megsértése okozhat-e problémákat kiskereskedelmi szinten azon alternatív szolgáltató számára, amely a nagykereskedelmi hozzáférési terméket használja. Ha igen, a bírságnak elég magasnak kell lennie ahhoz, hogy fedezze a kiskereskedelmi kártalanítást.

11. A nemzeti szabályozó hatóságoknak, különösen ha korábban már jelentős problémák merültek fel, nyomon kell követniük a bíróságok esetleges késedelmes fizetését, hogy biztosítsák a bíróságok visszatartó erejét.

II. MELLÉKLET

Az egyenértékűség elvének alkalmazása ezen ajánlás 34. pontjával összhangban a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató elektronikus hírközlési építményeihez való hozzáférés esetében**Az egyenértékűség elve**

1. A nemzeti szabályozó hatóságoknak elő kell írniuk, hogy a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató ugyanolyan feltételek mellett biztosítson hozzáférést elektronikus hírközlési építményeihez a hozzáférést igénylő harmadik felek számára, mint a hozzáférést igénylő belső felek számára. Ennek érdekében a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatónak meg kell osztania különösen az építmények jellemzőire vonatkozó valamennyi információt, és a hozzáférés megrendelésének és biztosításának vonatkozásában elvben azonos eljárásokat kell alkalmaznia.

Információs szolgáltatás az elektronikus hírközlési építményekre és az elosztási pontokra vonatkozóan

2. A jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatónak az elektronikus hírközlési építményeire és az elosztási pontjaira vonatkozóan a hozzáférést igénylő harmadik felek számára a belsőleg elérhetővel azonos szintű tájékoztatást kell nyújtania. Ennek a tájékoztatásnak ki kell terjednie az elektronikus hírközlési építmények elrendezésére és az infrastruktúra részét képező különböző elemek műszaki jellemzőire. Meg kell adni az egyes elemek (köztük az alépítmények, a tartóoszlopok és más fizikai eszközök, például a szerelőaknák) földrajzi helyét, valamint az alépítményekben és – ahol lehetséges – a tartóoszlopokon rendelkezésre álló helyre vonatkozó adatokat is. Tájékoztatást kell továbbá adni az elosztási pontok földrajzi helyéről, és át kell adni az adott elosztási ponthoz kapcsolódó épületek listáját is.
3. A jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatónak meg kell határoznia az elektronikus hírközlési építményei és az elosztási pontok valamennyi eleméhez való hozzáférésre és azok használatára vonatkozó valamennyi szabályt és műszaki feltételt. A hozzáférést igénylő harmadik felek és a hozzáférést igénylő belső felek esetében azonos szabályokat és feltételeket kell alkalmazni.
4. A jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatónak gondoskodnia kell megfelelő tájékoztatási eszközökről, például egyszerűen elérhető adattárakról, adatbázisokról vagy internetes portálokról. A tájékoztatást az infrastruktúra fejlesztése, valamint az új információk figyelembevétele érdekében rendszeresen aktualizálni kell, különösen arra vonatkozóan, ha a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató vagy a hozzáférés más igénylője optikai kábel-telepítési projekteket hajtott végre. Amennyiben a vonatkozó eszköz(ök) bizalmas információkat tartalmaz(nak), a nemzeti szabályozó hatóságnak biztosítania kell, hogy ez a körülmény ne késleltesse indokolatlanul az elektronikus hírközlési építményekre és az elosztási pontokra vonatkozó információknak a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató általi biztosítását.
5. Amennyiben más jogi rendelkezések előírják a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató számára, hogy az 1–4. pontban említett információk mindegyikét vagy egy részét harmadik fél által kezelt adattáron, adatbázison vagy internetes portálon keresztül vagy annak részeként adja meg, a nemzeti szabályozó hatóságnak értékelnie kell, hogy továbbra is teljesülnek-e az átláthatósági követelmények. A nemzeti szabályozó hatóság által mérlegelendő tényezők közé tartoznak a következők:
 - a) a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató által szolgáltatandó adatok;
 - b) a részletesség és a frissítések rendszeressége;
 - c) azok a feltételek, amelyek mellett a harmadik fél által kezelt adattárban, adatbázisban vagy internetes portálon meglévő információk hozzáférhetők a hozzáférést igénylők számára.
6. Amennyiben az e szakaszban előírt átláthatósági ajánlások más jogi rendelkezések révén már teljesülnek, a nemzeti szabályozó hatóságnak mérlegelnie kell, hogy helyénvaló-e kizárólag ezekre a jogi rendelkezésekre támaszkodni.
7. Amennyiben a nemzeti szabályozó hatóság szükségesnek tartja, hogy átláthatósági kötelezettséget írjon elő a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató számára az elektronikus hírközlési építményei tekintetében, mérlegelnie kell továbbá, hogy helyénvaló-e előírni, hogy az információkat harmadik fél által kezelt releváns adattárban, adatbázisban vagy internetes portálon adják közre. A nemzeti szabályozó hatóságnak az átláthatósági kötelezettség előírásakor követeztes megközelítést kell alkalmaznia annak érdekében, hogy ne rójon szükségtelen adminisztratív terheket a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóra és a hozzáférést igénylőkre.

A hozzáférés megrendelése és biztosítása

8. A jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatónak végre kell hajtania az elektronikus hírközlési építményei és az elosztási pontok valamennyi eleméhez való hatékony hozzáférésre és azok használatára vonatkozó eljárásokat és eszközöket. Ezen belül a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatónak a hozzáférést igénylő harmadik felek számára a hozzáférést igénylő belső felek számára biztosítottakkal egyenértékű, végponttól végpontig tartó megrendelési, ellátási és hibaelhárítási rendszereket kell biztosítania. Ennek magában kell foglalnia egy megfelelő és megkülönböztetéstől mentes eljárást a jelenleg használt alépítmények torlódásmentesítésére.
9. Az elektronikus hírközlési építmények és az elosztási pontok valamennyi elemére vonatkozó tájékoztatásra, az azokhoz való hozzáférésre és azok használatára vonatkozó, a hozzáférést igénylő harmadik felek által benyújtott kérelmeket ugyanolyan időkereten belül kell feldolgozni, mint a hozzáférést igénylő belső felek által benyújtott egyenértékű kérelmeket. Az igények feldolgozási folyamata során azonos szintű átláthatóságot kell biztosítani, és a hozzáférés elutasítását objektív indokolással kell alátámasztani.
10. A jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató információs rendszerében/rendszereiben nyilvántartást kell vezetni a kérelmek kezeléséről, és ezeket a nyilvántartásokat a nemzeti szabályozó hatóság rendelkezésére kell bocsátani.

Konkrét fő teljesítménymutatók

11. Az elektronikus hírközlési építményekhez való hozzáféréshez konkrét fő teljesítménymutatókra van szükség, hogy biztosítani lehessen a megkülönböztetésmentességre vonatkozó kötelezettségnek való megfelelést. E fő teljesítménymutatók között szerepelniük kell a következőknek:
 - a) a bizonyos infrastrukturális elemek – többek között alépítmények, tartóoszlopok, egyéb fizikai eszközök (pl. ellenőrzőaknák) – vagy elosztási pontok rendelkezésre állására vonatkozó információkérések késedelmes megválaszolásának mérése;
 - b) az egyes infrastrukturális elemek használatának kivitelezhetőségére vonatkozó kérések megválaszolásának mérése;
 - c) reagálóképesség az egyes infrastrukturális elemekhez való hozzáférés és azok használata iránti kérelmek kezelésében;
 - d) reagálóképesség a hibamegoldási folyamatok esetében.

III. MELLÉKLET

Az ajánlás 46. pontjában említett előzetes gazdasági lemásolhatósági vizsgálat paraméterei

Amennyiben a nemzeti szabályozó hatóság úgy dönt, hogy az (EU) 2018/1972 irányelv 74. cikke értelmében nem ír elő vagy nem tart fenn szabályozott nagykereskedelmi hozzáférési árakat a rendkívül nagy kapacitású hálózat nagykereskedelmi bemeneti termékekre, az ezen ajánlás 46. pontjában említett előzetes gazdasági lemásolhatósági vizsgálat értékeli, hogy az érintett kiskereskedelmi termékek kiskereskedelmi ára és a vonatkozó VHCN-alapú szabályozott nagykereskedelmi hozzáférési bemeneti termékek ára közötti különbség fedezi-e a növekményes értékesítési (downstream) költségeket és a közös költségek észszerű hányadát. Az előzetes gazdasági lemásolhatósági vizsgálat paramétereinek meghatározásánál a nemzeti szabályozó hatóságoknak biztosítaniuk kell, hogy a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató a beruházási kockázatok megosztása tekintetében ne kerüljön se előnyös, se hátrányos helyzetbe a hozzáférést igénylőkkel szemben.

Az ezen ajánlás 46. a) pontjában említett paraméterek a következők:

Érintett értékesítési költségek

1. Az értékesítési (downstream) költségek becsült összegét a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató saját downstream vállalkozásainak költségei alapján határozzák meg (azonos hatékonyságú versenytárs teszt). A nemzeti szabályozó hatóságoknak a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató ellenőrzött értékesítési költségeit kell alkalmazniuk, feltéve, hogy azok megfelelő bontásban szerepelnek.
2. Ha korábban a piacra lépés vagy a piaci terjeszkedés akadályokba ütközött (amit például az eddigi magatartásról szerzett ismeretek igazolnak), vagy ha a vezetékek nagyon alacsony száma és azoknak a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató rendkívül nagy kapacitású hálózatához képest jelentősen korlátozott földrajzi elérése azt jelzi, hogy az objektív gazdasági feltételek nem kedveznek az alternatív szolgáltatók méretgazdaságossá válásának, a nemzeti szabályozó hatóságok – a kiskereskedelmi piacon belüli verseny szintjét és a piacelemzésben azonosított versenydinamikát figyelembe véve – kiigazíthatják a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató értékesítési költségeinek szintjét, biztosítva ezáltal, hogy reális kilátás legyen a gazdasági lemásolhatóságra. Ilyen esetekben a nemzeti szabályozó hatóság által meghatározott észszerűen hatékony szint a hatékony verseny biztosítása érdekében nem haladhatja meg az elegendő számú, a feltételeket teljesítő szolgáltatóval rendelkező piaci struktúrára jellemző szintet, egyúttal figyelembe véve a többi platform által jelentett versenyt is. Az értékelés során a nemzeti szabályozó hatóságoknak adott esetben különösen a következő elemeket kell figyelembe venniük:
 - a) a legnagyobb versenytársak mérete a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóéhoz képest;
 - b) az értéklánc egyes szintjein valószínűleg fenntartható versenytársak száma;
 - c) az aktuális HHI ⁽¹⁾ az értéklánc minden egyes szintjén és annak várható időbeli alakulása;
 - d) a VHCN-piac mérete a tagállamban (ami befolyásolhatja a gazdaságilag fenntartható versenytársak számát).

Az érintett költségstandard

3. A megfelelő standard az érintett downstream szolgáltatás nyújtásának növekményes költsége. A növekményes költségeket (a meg nem térülő költségeket is beleértve) a hosszú távú növekményes költségek plusz (BU LRIC +) modell alapján kell kiszámítani, és ki kell egészíteni a downstream tevékenységekhez kapcsolódó közös költségekre vonatkozó haszonkulccsal.

Az érintett szabályozott nagykereskedelmi bemeneti termékek és a kapcsolódó referenciaárak

4. A nemzeti szabályozó hatóságoknak meg kell határozniuk, melyek a hozzáférést igénylők által igénybe vett vagy várhatóan igénybe veendő legfontosabb szabályozott bemeneti termékek azon a rendkívül nagy kapacitású hálózaton alapuló nagykereskedelmi szinten, amely az aktuális piaci felülvizsgálati időszakban feltehetően domináns lesz. A VHCN domináns szintje a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató hálózatbővítési terveitől és a kiválasztott hálózati topológiáktól, valamint a nagykereskedelmi ajánlatok igénybevételétől függ.

⁽¹⁾ A Herfindahl–Hirschman-index (HHI) a piaci koncentráció általánosan elfogadott mérőszáma. Úgy számítják ki, hogy a piacon versengő egyes vállalkozások piaci részesedését négyzetre emelik, majd az így kapott számokat összeadják. Értéktartománya a nullához közelítő 10 000-ig terjedhet.

5. Az ilyen bemeneti termék lehet aktív vagy passzív. Lehet olyan nem fizikai vagy virtuális bemeneti termék is, amely a passzív bemeneti termékkel egyenértékű funkciókat kínál.
6. A nemzeti szabályozó hatóságoknak előzetes gazdasági lemasolhatósági vizsgálatot kell végezniük annak érdekében, hogy felmérjék az ajánlás 46. a) pontjának 4. alpontjában említett kiskereskedelmi termék(ek) és a választott, rendkívül nagy kapacitású hálózaton alapuló nagykereskedelmi szinten meghatározott, leglényegesebb szabályozott bemeneti termék közötti árkülönbséget.
7. Ezenfelül indokolt esetben – különösen, ha az ajánlás 46. a) pontjának 4. alpontjában említett kiskereskedelmi terméket a korábban meghatározottól eltérő bemeneti terméken vezetik be, vagy ha valamely új, rendkívül nagy kapacitású hálózaton alapuló nagykereskedelmi szint iránt jelentős kereslet mutatkozik – a nemzeti szabályozó hatóságoknak a kiskereskedelmi termék és az új VHCN-alapú szabályozott nagykereskedelmi bemeneti termék közötti árkülönbséget is fel kell mérniük.
8. Ha a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató hálózatának jellemzői és a nagykereskedelmi ajánlatok iránti kereslet jelentősen eltér a tagállam területén belül, a nemzeti szabályozó hatóságnak meg kell vizsgálnia, hogy megvalósítható-e a leglényegesebb VHCN-alapú szabályozott nagykereskedelmi szint földrajzi terület szerinti differenciálása és a vizsgálat ennek megfelelő módosítása.
9. Az érintett nagykereskedelmi referenciaár meghatározásakor a nemzeti szabályozó hatóságoknak figyelembe kell venniük a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató által az érintett szabályozott nagykereskedelmi bemeneti termékért a hozzáférést igénylő harmadik felek számára ténylegesen felszámított hozzáférési árat. Ezeknek a nagykereskedelmi hozzáférési áraknak egyenértékűnek kell lenniük a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató által saját kiskereskedelmi üzletága számára felszámított díjakkal. Annak érdekében, hogy a nemzeti körülményekben megfelelő egyensúlyt biztosítsanak egyrészt a hatékony és rugalmas nagykereskedelmi szintű árképzési stratégiák ösztönzése, másrészt a fenntartható verseny megőrzése érdekében a hozzáférést igénylők számára megfelelő árkülönbséget szavatolása között, a nemzeti szabályozó hatóságoknak kellő hangsúlyt kell fektetniük a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató és a hozzáférést igénylők közötti, mennyiségi kedvezményekre és/vagy hosszú távú hozzáférési árakra vonatkozó megállapodások meglétére, különösen ha a hozzáférést igénylők jelentős része ténylegesen kedvezményes áron részesül a nagykereskedelmi szolgáltatásokban.

Érintett kiskereskedelmi termékek

10. A nemzeti szabályozó hatóságoknak meg kell vizsgálniuk a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató által a meghatározott VHCN-alapú nagykereskedelmi hozzáférési szint alapján kínált leglényegesebb kiskereskedelmi termékeket, többek között a széles sávú szolgáltatásokat (a továbbiakban: kiemelt termékek). A nemzeti szabályozó hatóságoknak a kiemelt termékeket aktuális és előremutató piaci megfigyeléseik alapján kell meghatározniuk, figyelembe véve mindenekelőtt azoknak az aktuális és a jövőbeni versenyre gyakorolt hatását. Ennek keretében értékelniük kell a VHCN-alapú szabályozott nagykereskedelmi bemeneti termékeken alapuló termékek mennyisége és értéke tekintetében a kiskereskedelmi piaci részesedést, valamint – ha ezek rendelkezésre állnak – a reklámcélú kiadásokat.
11. A kiemelt termékeket feltehetően csomagban kínálják. A kiemelt termékek azonosításával és annak értékelésével összefüggésben, hogy a (nem szabályozott elemeket, például a prémium audiovizuális tartalmakhoz való hozzáférést tartalmazó ajánlatokat magában foglaló) csomagajánlat kiemelt terméknek minősül-e, a nemzeti szabályozó hatóságoknak figyelembe kell venniük az olyan nemzeti körülményeket, mint a csomagajánlatok elterjedtsége és jellege az adott piacon. Továbbá a nemzeti szabályozó hatóságoknak meg kell vizsgálniuk e csomagok innovatív változatait, ha várható, hogy azok a kiemelt termék helyébe lépnek.
12. A nemzeti szabályozó hatóságoknak a piacelemzésben azonosított versenyproblémák értékelésének fényében meg kell határozniuk a gazdasági lemasolhatósági vizsgálat szempontjából megfelelő összesítési szintet (termékenként vagy termékportfóliók szintjén). A megtámadható piacokon indokolt lehet nagyobb rugalmasságot biztosítani a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató számára a portfólióalapú megközelítés révén. Azokon a piacokon azonban, ahol a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató magas fókú koncentrációval és/vagy nagyon magas szintű piaci erővel rendelkezik, termékenkénti értékelésre lehet szükség a termékek közötti kereszttámogatás elkerülése és annak lehetővé tétele érdekében, hogy alternatív piaci szereplők versenyezzenek a piac különböző szegmenseiben.

13. A nemzeti szabályozó hatóságoknak azt is mérlegelniük kell, hogy egy adott kiskereskedelmi termék, amely nem feltétlenül tartozik a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató leglényegesebb kiskereskedelmi termékei közé, különös vonzerővel bír-e egy adott piaci résre vagy alacsonyabb minőségű kiskereskedelmi termékekre összpontosító alternatív szolgáltatók számára. A nemzeti szabályozó hatóságok dönthetnek úgy, hogy az ilyen terméket felveszik a kiemelt termékek közé.

Az érintett időszak

14. A nemzeti szabályozó hatóságoknak dinamikus, több időszakot felölelő elemzés, például a diszkontált pénzforgalmi megközelítés alapján kell értékelniük a kiemelt termékek jövedelmezőségét. A nemzeti szabályozó hatóságoknak megfelelő referencia-időszakot kell meghatározniuk, amelyben felméri, hogy a kiemelt termék kiskereskedelmi ára és az érintett VHCN-alapú nagykereskedelmi hozzáférési bemeneti termék ára közötti különbség lehet-e az 1. és 2. pont alapján kiszámított értékesítési költségek megtérülését (beleértve a közös költségek észszerű hányadát).
15. Az ezen előzetes gazdasági lemásolhatósági vizsgálathoz figyelembe veendő időszakot az ügyfélkör becsült átlagos élettartamával összhangban kell meghatározni. Ez az átlagos ügyfélélettartam az az időszak, amely alatt az ügyfél hozzájárul mindkét alábbi kategória visszanyeréséhez:
- a) azok az értékesítési költségek, amelyeket a szóban forgó eszköznek és a kiskereskedelmi műveletekhez szükséges megfelelő eszközök gazdasági élettartamának megfelelő értékcsökkenési módszer szerint évesítenek (beleértve a nagykereskedelmi rendkívül nagy kapacitású hozzáférési szolgáltatásban nem szereplő hálózati költségeket);
 - b) egyéb olyan értékesítési költségek, amelyeket általában nem évesítenek (jellemzően előfizetői beszerzési költségek) és amelyeket az üzemeltető azért vállal, hogy ügyfeleket szerezzen, majd pedig az átlagos ügyfélélettartam alatt igyekszik visszanyerni.
16. Az ügyfélkör becsült átlagidőtartamának meghatározásakor a nemzeti szabályozó hatóságoknak kellő mértékben figyelembe kell venniük a rendkívül nagy kapacitású hálózatokon történő szolgáltatásnyújtásnak a meglévő rézhálózatához viszonyított eltérő jellemzőit és versenyfeltételeit, amennyiben ezek eredményeképpen a rendkívül nagy kapacitású hálózatok felhasználóinak átlagos ügyfélidőtartama várhatóan eltér majd a rézhálózat felhasználóinak időtartamától.
17. Az ajánlás 46. pontjában és az e mellékletben említett előzetes gazdasági lemásolhatósági vizsgálatra vonatkozó iránymutatás ezen ajánlás hatályára korlátozódik, és ezért a szabályozott nagykereskedelmi hozzáférési árakra alkalmazott előzetes árpréteszektől eltérő körülmények között alkalmazandó. Nem érinti a versenyszabályoknak a Bizottság és/vagy az illetékes nemzeti hatóságok általi alkalmazását, valamint azoknak az Európai Unió Törvényszéke és az Európai Unió Bírósága általi értelmezését. Az iránymutatás nem érinti továbbá az uniós versenyjog alkalmazásával kapcsolatban a Bizottság által a jövőben meghozandó lehetséges intézkedéseket vagy az általa a jövőben kibocsátandó lehetséges iránymutatásokat sem.

IV. MELLÉKLET

Az ajánlás 63. pontjában említett hosszú távú hozzáférési árak és mennyiségi engedmények**A VHCN-kiépítés, különösen az FTTH hosszú távú hozzáférési árainak értékelésére vonatkozó kritériumok**

1. A hosszú távú hozzáférésért a kockázat figyelembevételével felszámított hozzáférési árak a hozzáférésre vonatkozó kötelezettségvállalások időtartamának függvényében változhatnak. A hosszú távú hozzáférési szerződések a rövid távú hozzáférési szerződéseknel alacsonyabb árat szabhatnak meg egy hozzáférési vonalra vetítve. A hosszú távú hozzáférésért felszámított árak csak a beruházó részéről vállalt kockázat csökkenését tükrözhetik, ezért nem lehetnek alacsonyabbak, mint a beruházás piaci kockázatát tükröző magasabb kockázati prémiumot nem tartalmazó költségalapú ár. A hosszú távú szerződések keretében a piacra lépők teljeskörű ellenőrzéshez jutnak a fizikai eszközök felett, ami a másodlagos kereskedelem lehetőségét is biztosítja számukra. A rövid távú szerződések hosszú időre szóló kötelezettségvállalások nélkül is elérhetőek, így ezek a szerződések rendes esetben egy hozzáférési vonalra vetítve magasabb hozzáférési árakat tartalmaznak, amelyek tükrözik azt az előnyt, amely a hozzáférés igénylője számára a nagyobb rugalmasságából fakad.
2. Fennáll azonban annak a kockázata, hogy a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató idővel visszaélhet a hosszú távú hozzáférési árakkal azáltal, hogy kiskereskedelmi szolgáltatásait a szabályozott nagykereskedelmi árhoz képest elégtelen árkülönbözettel értékesíti (mivel saját kiskereskedelmi értékesítési ügyletágának alacsonyabb hosszú távú kötelezettségvállalási árakat számít fel), és ezáltal lezárja a piacot. Ezenfelül a kisebb ügyfélkörrel és bizonytalanabb üzleti kilátásokkal rendelkező alternatív szolgáltatóknak nagyobb kockázattal kell számolniuk. Előfordulhat, hogy ezek a szolgáltatók nem tudnak hosszú időtartamra kötelezettséget vállalni a vásárlásra, ezért lépcsőzetesen el kell osztaniuk beruházásaikat, és egy későbbi szakaszban vásárolják meg a szabályozott hozzáférést.
3. Ezen okok miatt a hosszú távú hozzáférésért felszámított árak kizárólag akkor elfogadhatók, ha a nemzeti szabályozó hatóságok gondoskodnak a következő két feltétel együttes teljesüléséről:
 - a) a hosszú távú kötelezettségvállalás esetén felszámított árak csak a beruházó alacsonyabb kockázatait tükrözik;
 - b) a nagykereskedelmi és a kiskereskedelmi árak közötti árkülönbözet elegendő ahhoz, hogy az értékesítési piacon egy megfelelő időtávon belül lehetővé tegye egy hatékony versenytárs belépését.

A mennyiségi kedvezmények értékelésének kritériumai VHCN- és különösen FTTH-kiépítések esetén

4. A mennyiségi kedvezményt tartalmazó, a kockázatok figyelembevételével felszámított hozzáférési árak azt tükrözik, hogy a beruházási kockázat az egy adott területen már értékesített optikai hurkok összesített számával csökken. A beruházási kockázat szorosan összefügg a kihasználatlanul maradó optikai hurkok számával. Minél nagyobb a már igénybe vett optikai hurkok aránya, annál alacsonyabb a kockázat. A hozzáférési árak ezért a megvásárolt mennyiségtől függően változhatnak. Kedvezmény csak egységes vonalankénti egységár formájában engedélyezhető, és csak akkor, ha valamennyi olyan szolgáltató részére rendelkezésre áll, amely teljesíti a kedvezmény igénybevételének feltételeit. Azon vonalmennyiség megállapításakor, amelyet a mennyiségi kedvezmény igénybevételéhez kötelezően meg kell vásárolni, a nemzeti szabályozó hatóságoknak figyelembe kell venniük azt a becsült legkisebb üzemméretet, amely mellett a hozzáférés igénylője már hatékony versenyt képes folytatni a piacon, valamint azt az igényt, hogy a piacon a tényleges verseny biztosítása érdekében elegendő számú olyan piaci szereplő legyen jelen, amely teljesíti a kedvezmény igénybevételének feltételeit. A mennyiségi kedvezmény csak a beruházó részéről vállalt kockázat csökkenését tükrözheti, ezért nem eredményezhet olyan hozzáférési árakat, amelyek alacsonyabbak, mint a beruházás piaci kockázatát tükröző magasabb kockázati prémiumot nem tartalmazó költségalapú ár. Figyelembe véve, hogy a kis- és a nagykereskedelmi kereslet nagyobb mértékű kielégítésének rendes körülmények között magával kell vonnia a kockázati prémium csökkenését, a mennyiségi kedvezményeknek hasonlóképpen csökkennie kell, és az a kis- és a nagykereskedelmi kereslet nagyobb arányú teljesítését követően indokolatlanná is válhat.
5. A nemzeti szabályozó hatóságok csak a következő feltételek együttes teljesülése esetén fogadhatják el a mennyiségi kedvezményt:
 - a) az egységes mennyiségi kedvezmény kiszámítása területenként történik, amely területek nagyságát a nemzeti szabályozó hatóság az ország sajátosságai és a hálózat szerkezete alapján állapítja meg, és a kedvezmény egyformán kerül alkalmazásra a hozzáférésre valamennyi olyan igénylője esetében, amely az érintett területen hajlandó megvásárolni legalább a kedvezményre jogosító vonalmennyiséget;
 - b) a mennyiségi kedvezmény csak a beruházó alacsonyabb kockázatait tükrözi;
 - c) a nagykereskedelmi és a kiskereskedelmi árak közötti árkülönbözet elegendő ahhoz, hogy egy megfelelő időtávon belül lehetővé tegye egy hatékony versenytárs piacra lépését.